

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (12) 585-9500-1-23

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 6, 1983

Nr. 240

„Aušra“ Nr. 31(71)

Rusų siautėjimas Merkinės apylinkėse

ANTRASIS
PIRČIUPIS

Labai mažai kas žino, kad 1984 m. gruodžio 24 d. sukaks 40 metų, kai Merkinės apylinkėse buvo žiauriai susidorota su Klepočių, Lizdų, Druskininku, Ryliškių, Taručionių, Vertelkų ir Pieriškių kaimų gyventojais. Kai kas tą įvykį vadina antrojo Pirciupio tragedija.

Pirciupio kaimą sudėgino ir gyventojus sušaudė vokiečiai. Jie 1944 birželio 3 nužudė 21 vyrą, 29 moteris ir 69 vaikus. Viso — 119 žmonių. Vokiečiai savo tikslų neslėpė. Jie iš anksto pasakė: „Mes jūsų priešai. Ginkitės!“ Su Merkinės apylinkių gyventojais žiauriai susidoroto rusai, kurie 1944 m. čia sugrižo kaip „broliškos tautos išvadotojai“.

Pirciupio tragedija yra kruopščiai ištirta, parašyta, o jo aukoms atminti pastatytas didingas paminklas. Deja, kada pamatysime Klepočių ir kitų kaimų nekaltoms aukoms atminti monumentą ar bent užuominą spaudoje? Apie šį siaubingą įvykį tylima ir neleidžiama niekam net jo prisiminti. Yra asmenų, kurie asmeniškai matė ir pergyveno tą tragediją, tik jiems nevalia apie tai kalbėti. Nevalia ne lankytis savo gimtosiose vietose. Kodėl?

Apie Pirciupį kalbama, rašoma. Jo tragediją nušviečia muziejus. Čia vedami vaikai, suaugę, svečiai iš užsienio. Klepočių, Lizdų ir kitų kaimų tragedija niekur negarsinama. Apie ją šiandien tiksliai papasakoti sunku. Ją išsamiai ištirti būtų galima tik su valdžios parama. Tik nejaugi pats galvažudys rašys apie save straipsnius, knygas, kaip tą siaubingą 1944 m. Kūčių dieną įvykdė iš anksto paruoštą niekšišką planą.

Kuo mes paremiame savo tvirtinimus? Tuo laiku kai kas iš mūsų buvome tiesioginiai liudininkai tų kruvinių įvykių. Mūsų liudijimus papildė tie kurie asmenys, patys pergyvenę 1944 m. Kūčių dieną, jos siaubą ir šiandien dar gyvi. Mūsų pateiktus faktus dar ir šiandieną gyvai atmena

Merkinės apylinkių vyresnės kartos žmonės. Mūsų pateiktos datos yra tikslios. Datų, kurių negalime šiandien prisiminti ar nustatyti, neduodame. Todėl kai kurie įvykiai galbūt nušviesti nenuosekliai, tačiau ypač iškeltini viešumon, kurios taip bijo ir vengia rusų valdžia, komunistų partija.

KARO AIDAMS
TILSTANT

1944 m. išvijus iš Merkinės apylinkių vokiečius, Merkinė, Varėna, Druskininkai priklausė Alytaus apskrčiai. Labiausiai nukentėję kaimai 1944 m. gruodžio 24 d. priklausė Merkinės valsčiui. Merkinė buvo visiškai sugriauta. Miestelio vidury išliko bažnyčia ir cerkvė, o pakraščiuose — keli mediniai nameliai. Kitur — vieni griuvėsiai. Kaimuose maža kas buvo sugriauta. Gal viena kita sodyba, buvusi prieš svarbiausių kelių. Vietinių žmonių aukų taip pat nedaug. Fronto linija tolo, sūvių aidai kasdien silpnėjo.

Žmonės spėjo, kas bus toliau, kaip pakryps gyvenimas. Visiems buvo aišku, kad vokiečiai jau negrįš. Lietuva vėl neš rusų okupaciją. Iš Maskvos sugrįžusių valdžios atstovų atžvilgiu žmonės laikėsi santūriai. Niekas į ją didelį vilčių nedėjo, nes lietuviai šią valdžią gerai prisiminė iš 1940-1941 m., kai nežinia, už ką, daugybė lietuvių buvo areštuota, išvežta į lagerius, Sibiro tremtį. Valdžios skelbiamos priežastys gyvenotų neįtikino. Juk koks čia nusikaltimas priklausyti šalių sąjungai, tarnauti valdiškoji įstaigoj, isigyti daugiau turto ar būti kataliku, lietuviu!.. O kas bus dabar, kai prasidėjo tarybinės valdžios atkūrimas? Kaip valdžia dabar žiūrės į lietuvius, kurių daugelis nebuvo įsivėlė į politiką, tik ramiai dirbo savo žemėlė, meldė Aukščiausiąjį palaimos savo kraštui? Kodėl kai kas pasitraukė į Vakarų? Gal jie žinojo apie rusų kėslus? Tokie klausimai vargino visų galvas. Užtat į tarybinę valdžią žiūrėta ne tiek su viltimi, pagarba, kiek su baime.

(Bus daugiau)

Andropovas sveikas?

Bona. — Vakarų Vokietijos vyriausybė patvirtino laikraščio „Bild am Sonntag“ paskelbtą žinią, kad sovietų prezidentas Andropovas jau pasveiko ir gruodžio 10 d. grįš į savo pareigas.

Bonos vyriausybės spaudos ryšininkas Peter Boenisch pasakė, kad vyriausybė yra painformuota, kad Andropovo sveikata pagerėjo ir šią savaitę jis pasirodys Kremliuje. Spėjama, kad jis dalyvaus gruodžio 28 d. Aukščiausiojo Sovieto plenumo.

Nauja premija Dančevų garbei

Paryžius. — Prancūzijos žurnalistai įsteigė naują premiją žurnalistams, kurie kovoja už žmogaus teise informuoti visuomenę. Premija pagerbia sovietų žurnalista, Maskvos radijo pranešėją Vladimirą Dančevą. Jis keliskart

radio bangomis kalbėjo apie sovietų okupaciją Afganistane, apie rusų siekimą dominuoti kitas tautas, vadinti sovietų jėgas Afganistane „okupacine kariuomene“.

Šiuo metu V. Dančevas yra „gydomas“ Taškento psichiatrijinėje ligoninėje.

Tariasi Europos Rinkos vadai

Atėnai. — Graikijoje prasidėjo Europos Rinkos viršūnių konferencija. Didžiausią problemą sudaro organizacijos finansai. Britanijos premjerė Thatcher reikalauja sumažinti britų įnašus į Rinkos išdą, kuriam Britanija kasmet moka po 830 mil. dol.

Rinkos biudžetas siekia 21 bil. dol. Didelės subsidijos ūkininkams, ypač, Prancūzijoje ir Vakarų Vokietijoje, suėda didelę biudžeto dalį. Šiemet Rinkos išdą ištuštėjo spalio mėn., o ateinančiais metais jis gali likti tuščias rugpjūčio mėn. Žemės ūkiui iki

Vakarų Vokietijos parlamentas nutarė atimti imunitetą iš ekonomikos ministro grafo Otto Lambsdorffo. Nuotraukoje už imuniteto atšaukimą balsuoja parlamento nariai. Burkhard

Hirsch, Hans Gattermann ir pats kvišų ėmimo apkaltintas Otto Lambsdorff (dešinėje). Jis įsitikinęs, kad teismas pripažins jį nekaltu.

Libane numušti du JAV lėktuvai

Beirutas. — Du JAV karo lėktuvai buvo numušti virš Libano sirų priešlėktuvinės gynybos. Vienas lakūnas nusileido parašiu tu į Viduržemio jūrą, buvo ištrauktas Libano karo laivo.

Gynybos departamentas paskelbė, jog gruodžio 3 d. du JAV F-14 lėktuvai skrido žvalgybos tikslais virš Libano kalnų. Sirijos priešlėktuvinė artilerija paleido į lėktuvus stiprią ugnį. Šalia artilerijos sviedinių buvo paleista ir 10 raketų. Amerikos lėktuvai į šią sirų ugnį neatsakė, bet grįžo į lėktuvnešį Viduržemio jūroje.

Sirijos vadai puikiai žinojo, kad lėktuvai yra Amerikos. O priešlėktuvinės ugnies smarkumas rodo, kad ji buvo įsakyta ne vietinių vadų, bet „iš aukščiau“. Žvalgybos lėktuvų užpuolimas sukelia rimtą grėsmę taikos išlaikymo pastangoms, sakoma Pentagono pareiškime.

Kitą dieną JAV 28 lėktuvai puolė sirų priešlėktuvinės artilerijos pozicijas Libano kalnuose. Čia du lėktuvai buvo numušti: vienas A-5 ir vienas A-7. Libano radijas paskelbė, kad du lakūnai nusileido parašiu tarp dviejų miestelių, 15 mylių į rytus nuo Beiruto ir juos suėmė Sirijos kariuomenė. Vienas lakūnas žuvo.

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba šeštadienį vienbalsiai sutiko, kad Jungtinių Tautų vėliava plevėsuotų laivuose, kurie iš Tripolio išvežė PLO pirmininko Arafato jėgas. Organizuojami laivai, kurių sutiko duoti Prancūzija ir Graikija. Jie išgabens Arafato kareivius į Alžirą, Sudaną ar Pietų Jemeną. Arafatas pats žada vykti į Tunisą. Tai jau antras jo pasitraukimas iš Libano. Kareiviai gali išsivežti tik lengvuosius ginklus.

Jungtinių Tautų žiniomis, iš Tripolio išvažiavo apie 3,000 PLO kareivių ir apie 1,000 mil. Iranas ir Irakas jau paskelbė, kad bus reikalaujama pakelti tų kariaujančių šalių naftos gamybos kvotas. Irako ministras Ahmed Taqi reikalauja kvotą pakelti iš 1,2 mil. statinių iki 1,8 mil. Irano naftos viceministras Abbas Hornadoost pasakė reporteriams, kad jis reikalauja pakelti kvotas iš 2,4 mil. statinių iki 3,2

milicijos. Anksčiau buvo kalbama, kad Libane Arafatas turi apie 6,000 vyrų. Kai kurie, manoma, norės likti Libane, kur gali būti jų artimieji.

Sirijos ir Arafato priešininkų sviediniai jau apšaudė Tripolio uosto rajoną. Tripolio miesto politiniai ir religiniai vadai nuvažiavo į Damaską tartis dėl Arafato jėgų išvežimo tvarkos. Arafatas sutiko išvažiuoti, vėl aiškindamas, kokį didelį laimėjimą jis pasiekė. Panašiai jis kalbėjo važiuodamas iš Beiruto, kurį pernai buvo apėpusi Izraelio kariuomenė.

Sekmadienį druzų artilerija apšaudė JAV marinų pozicijas Libane. Aštuoni mariniai žuvo, du buvo sužeisti. JAV karo laivai tuoj apšaudė druzų pozicijas kalnuose.

Šį naują Amerikos įsivėlimą į kovas Libane kritikuoja demokratų partijos kandidatai į prezidento vietą. Iki šiol Libane jau žuvo 255 amerikiečiai, jų tarpe 239 žuvę savivėžio atentate prieš JAV kareivines Beirute.

Arabų spauda rašo, kad Amerika „dirba Izraelio nešvarų darbą“. Egipto prezidentas Mubarak pareiškė, kad Amerika turėtų būti tarpininkė tarp Izraelio ir arabų, nesijungti su Izraeliu, o likti bešališka teiseja. Nuosaikios arabų valstybės bus priverstos artintis prie Sovietų Sąjungos, jei paaiškės, kad Amerika be jokių sąlygų remia Izraelį, pasakė Egipto prezidentas.

Naftos valstybėms trūsta pinigų

Ženeva. — Trečiadienį Šveicarijoje prasideda naftą eksportuojančių valstybių organizacijos — OPEC — ministerių suvažiavimas. Jame planuojama svarstyti pasaulinės rinkos padėtį ir naftos gamybos kvotas.

Iranas ir Irakas jau paskelbė, kad bus reikalaujama pakelti tų kariaujančių šalių naftos gamybos kvotas. Irako ministras Ahmed Taqi reikalauja kvotą pakelti iš 1,2 mil. statinių iki 1,8 mil. Irano naftos viceministras Abbas Hornadoost pasakė reporteriams, kad jis reikalauja pakelti kvotas iš 2,4 mil. statinių iki 3,2

mil. Iranas reikalauja ir kainų pakėlimo.

Kitų organizacijos narių atstovai irgi kalba apie kvotų padidinimą. Tarp jų yra Venecuela ir Indonezija.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Illinois gubernatorius Thompsonas paskyrė Laimutį Nargeleną valstijos policijos viršininku.

— Ilgametis Filipinų užsienio reikalų ministras Carlos Romulo pasitraukė iš pareigų dėl sveikatos. Jis jau 83 m. amžiaus.

— Popiežius Jonas Paulius II gruodžio 2 priėmė Čekoslovakijos užsienio reikalų ministrą Bohuslav Chnoupek. Neskelbiama, kas buvo svarstoma.

— Belgijoje prasidėjo islamo valstybių užsienio reikalų ministerių suvažiavimas.

— PLO pirmininko Arafato jėgos iš Libano paims prancūzų, graikų ir italų laivai. Juos lydės Prancūzijos karo laivai. Bijoma, kad Izraelis ar Sirija gali bandyti laivus nuskandinti.

— Venecuelos prezidento rinkimus laimėjo socialdemokratas Jaime Lusinchi, 59 m. gydytojas, studijavęs New Yorke. Jis nugalėjo buvusį prez. Caldera.

— Ligoninėje po širdies smūgio mirė Wisconsin (Milwaukee 4-to distrikto) kongresmanas Clement Zablocki, 71 m. Jis buvo perrenkamas į Kongresą jau nuo 1948 m. ir pirmininkavo užsienio reikalų komitetui nuo 1977 m.

— Erdvėlaivio „Columbia“ skridimas gali būti viena diena pratęstas. Astronautai atlieka 73 eksperimentus.

— Lapkričio mėn. vėl sumažėjo JAV bedarbių skaičius ir yra 8.4 nuoš. Iš viso dirba 102,671,000 amerikiečių.

— Vakarų Vokietijos parlamentas pritarė socialdemokratų partijos siūlymui, kad būtų įsteigtas viešas dokumentacijos ir informacijos centras, kuriame būtų tiriami nacių Vokietijos žydų ir kitų tautų persekiojimai.

— Prekiniam laive pasislėpę Newark, N. J. pasiekė trys lenkai, kurie paprašė politinio prieglobsčio. Laivas atvyko iš Prancūzijos. New Yorko imigracijos įstaiga lenkų prašymą atmetė. Laivo savininkė — Dart Container Line Inc. — sprendimą apeliavo.

— Komunistinėje Kinijoje su 24 palydovais lankosi Anglikonų vadas arkivyskupas Robert Runcie, kuris viešės dvi savaites. Kinijoje yra 4 mil. katalikų ir 2 mil. protestantų.

— Kanados premjeras Trudeau lankėsi pas Omano sultoną.

Nuteisė kunigą S. Tamkevičių

Maskva. — Sovietų žinių agentūra Tass penktadienį paskelbė, jog Lietuvos katalikų Bažnyčios kunigas Sigitas Tamkevičius, Kybartų klebonas, 45 m. amžiaus, buvo teisme pripažintas kaltu. Jis apgalvotai ir klasingai veikė prieš sovietų valdžią, auklėjo tikinčiuosius priešvalstybinėje dvasoje, vartojo Bažnyčios pinigus spausdinti ir platinti prieš valstybę nukreiptus leidinius, sakoma Maskvos pranešime.

Jau nuo gegužės mėn., kada kun. Tamkevičius buvo suimtas, okupuotos Lietuvos katalikų rašė peticijas valdžios įstaigoms, meldėsi už suimtą kunigą. Birželio 5 d. Kybartų bažnyčioje buvo minima Tėvo diena. Ta proga buvo daug jaunimo, gėlėmis buvo apkrauta suimto kunigo tuščia klausykla. Po kun. Sigitos Tamkevičiaus suėmimo, sekmadienį, gegužės 8 d., Kybartų bažnyčia vos pajėgė sutalpinti į pamaldas susirinkusius tikinčiuosius. 10 val. Mišių metu į skausmo kupiną tikinčiųjų širdis prabilo Vilkaviškio dekanas kun. J. Preikšas. „Žinau, kad šiandien Jūsų skausmas yra toks didelis, kad bet kokie paguodos žodžiai bus tušti. Tačiau visuomet prieš akis turėkite šv. Rašte aprašomą įvykį, kai tikinčiųjų maldos pasiekė dangų ir angelas išlaisvino iš kalėjimo jų mylimą mokytoją apaštala šv. Petrą“.

Sumos Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. Jonas Boruta. Po šv. Mišių tūkstantinė Kybartų tikinčiųjų procesija, eidama keliais ir katechizatoriai aplink bažnyčią. Tai buvo nepakartojamas reginys: su rožančiais rankose ir ašaromis akyse keliais ejo vaikučiai, jaunimas, suaugę vyrai ir moterys. Kolonos priekyje jaunuolis nešė raudoną stulą perjuostą Kryžių — aukos ir kantičios simbolį. Procesijai užbaigus rožančių ausis maldą, į dangų pakilo širdį verianti giesmė: „Marija, Marija... palengvink vėgiją... išgelbėk nuo priešų bausmą!“

Sigitas Tamkevičius gimė 1938 m. lapkričio 7 d. Alytaus apskrityje, Gudonių kaime. 1955 m. baigė Sirijų vidurinę mokyklą ir įstojo į Kauno kunigų seminariją. Jo kunigystiko pašaukimo susiformavimui didelę įtaką turėjo religinės knygos ir bendravimas su švento gyvenimo kunigu Antanu Skelčiu. 1957 m. Tamkevičius iš III kurso paimtas į kariuomenę. „Tris metus patarnausi kariuomenėje ir nereikės tau kunigų seminarijos“, — kalbėjo karinis komisaras. Atlikęs karinę tarnybą, Tamkevičius 1960 m. vėl grįžo į Kunigų seminariją ir ją baigė 1962 m. gaudamas šventimus iš vysk. P. Maželio rankų. 1961 m. KGB pareigūnai du kartus nesėkmingai bandė jį užsiverbuoti savo agentu, grasino pašalinti iš Seminarijos. 1962 m. po kunigystės šventimų vėl bandė verbuoti Tamkevičių į KGB

kolaborantų eiles, bet ir vėl nesėkmingai. Baigęs Seminariją kun. S. Tamkevičius vikaravo Alytuje.

1963 m. KGB paskutinį kartą kalbino kun. Tamkevičių jiems padėti: žadėjo gerą parapiją, išleisti studijoms į Romą ir panašiai. Gavę neigiamą atsakymą, išvadina fanatikų ir pažadėjo kelis metus palaukti, kol pasikeis. Vikaraujant Lazdijuose, už pamokslus ir vaikų katekizaciją Religiųjų reikalų tarybos įgaliotinis Ruginis griežtai barė kun. Tamkevičių ir grasino atimti kunigo registracijos pažymėjimą, o Vyskupijos valdytojas buvo vertiamas kun. Tamkevičių perkelti į kitą parapiją. Kudirkos Naumištis ir Prienuose vikaravo trumpai, — Šakių saugumo viršininkas barė, kad Tamkevičius pažeidinėjas tarybinius įstatymus, Prienuose Religiųjų reikalų tarybos įgaliotinis Ruginis uždraudė sakyti pamokslus, grasino atimti registracijos pažymėjimą ir neleisti eiti kunigo pareigų. Inkriminavo kaip nusikaltimą, kad pamokslu metu kun. Tamkevičius paminėjo, jog JAV prezidentas Džonsonas yra tikintis ir meldžiasis.

Ruginis priekaištavo, kad pamokslų metu kun. Tamkevičius nepagiria Kosyginą ar kitų tarybinių vadovų. 1969 m. kun. Tamkevičius vikaravo Vilkaviškyje. Drauge su kitais kunigais paruošė peticiją, kad būtų panaikintas Kunigų seminarijos limitas ir surinko Vilkaviškio vyskupijos kunigų parašus. Už šį „nusikaltimą“ kun. S. Tamkevičius kelis kartus čekistų buvo tardomas ir KGB paplk. Kalgovo įsakymu RRT įgaliotinis Ruginis uždraudė eiti kunigo pareigas.

Tada kun. Tamkevičius dirbo Vilkaviškio metalo dirbinių gamykloje, vėliau, kartu su kun. Juozu Zdebskiu, Prienu melioracijoje. Laisvu laiku vedė pogrindyje rekolokcijas, dirbo kitų kunigų sąjunga.

1970 m. įgaliotinis Ruginis, matydamas, kad bausmė kunigo S. Tamkevičiaus nepalaužė ir KGB nepajėgia kontroliuoti jo veiklos, leido vėl oficialiai dirbti parapijoje. Vikaravo Simne. 1975 m. Religiųjų reikalų tarybos įgaliotinis Tumėnas liepė vysk. Labukui perkelti kun. S. Tamkevičių į didesnę parapiją, kad turėtų daug darbo, antraip, jam grėstų areštas. Vyskupas paskyrė kun. Tamkevičių Kybartų klebonu.

Čia jį nuolat terorizavo Vilkaviškio raj. Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Urbonas; KGB bandė sufabrikuoti bylą dėl autoavarijos; 1978 m. lapkričio 13 d. kun. Tamkevičius drauge su 4 kunigais įkūrė Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetą ir dalyvavo jo veikloje iki suėmimo dienos.

KALENDORIUS

Gruodžio 6 d.: Mikalojus, Ašelė, Tolutis, Tautė.

Gruodžio 7 d.: Ambrozijus, Serva, Daugardas, Vėtra.

Saulė teka 7:02, leidžiasi 4:20.

ORAS

Debesuota, gali snigti, temperatūra dieną 30 l., naktį 25 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

JI SERGA, O ŠEIMA JOS NESUPRANTA

Klausimas. Gerb. Dr. Adomavičiau, aš kiekvieną savaitę labai seku Jūsų sveikatos skyrių "Drauge". Labai jdomių patarimų Jūs parašote. Aš galvoju, gal Jūs man galėsite padėti, nors jau esate labai daug padėjęs.

Mazdaug prieš 18 metų aš labai sirgau Anxietų neurosis, phobia vienu žodžiu, su nervais buvo labai blogai. Ečiau pas visokius psichiatrus, davė daug raminančių, vos visai neapkvaišau.

Tuomet kažkas man nurodė pas Jūs kreiptis. Kai nuėjau, tai Jūs tuojau pat viską išmetė į garblyčius. Galvoju, kas dabar bus? Bet Jūs man patarėt vieną dieną leisti B-12, kitą dieną B-complex ir davėt tokio žalio skysčio atsigeri.

Pradėjau viską pildyti. Gerėjo sveikata labai pamazū, bet po kelių metų vis leida tuos vaistus su trumpom pertraukom ir taip pasitaisiau, kad, galima sakyti, buvau visai tvarkingas. Auginau du vaikus ir buvo viskas tvarkingas.

Mazdaug prieš ketverius metus vėl pradėjo kilti baimė viskam. Dar priedo prie tris trejus metus turėjau hysterectomiją, nors tas dėl nervų nieko nepakėtė. Tiktai labai vasarą praktikuoju, žiemą žymiai geriau, tas dalykas labai nemalonas. Bet hormonų niekad neėmiau, nes dr. sakė geriau be jų apseiti.

Esu 43 metų dabar, bet baimė visą laiką turiu, prisigalvoju visokių nesąmonių. Bet šį kartą jaučiu fizinę negerovę: labai skauda visus raumenis. Kartais labai spaudžia krūtinę. Esu buvęs vieną kartą pas daktarą, bet jau senokai, sakė nervai širdis tvarkoje. Liepė dar daryti bėgimo testą, bet aš bijojau eiti, kad kas nors neatsitikytų. Kai nueinu pas daktarą ir būnu labai išimtempis, tai spaudimas būna 170-120. Išėjus iš daktaro 120-80 arba 140-75 — visą laiką toks laikosi. Todėl labai bijau tikrintis, nes jaučiu, kad reikia sustiprinti nervus. Ir praktikuoju daugiau, kai susi-nervinu. Ir galvą spaudžia vienu žodžiu, simptomų netrūksta. Kenčiu labai, nors mano šeima manęs nesupranta.

Ir dar vienas dalykas — bijau leisti B-12, nes kiti sako tikrai dėl anemijos gerai ir, sako, reikia Folic acid imti. Vienu žodžiu, perskaičiau tokių lapelių apie B-12 (aš Jums jį idėdau) ir labai išsigandau: bijau leisti, atrodo, kai įleisiu, tai mirsiu tuojau.

Daktare, man labai reikia pagalbos. Patarkite, ką man reikia daryti, aš Jums atsi-lyginsiu. Kai turėsite laiko, prašau man atsakyti — aš seku Jūsų sveikatos skyrių kiek-

viens savaitę. Su pagarba Jums.

Atsakymas. Negerk iš avies pėdelės, nes pavirsi į avį — taip moko mus mūsų pasakos. Kas iš to, kad moko, kad Tamsta neklausai-nesimokai, o visokių patarimų neteisingus ir ne vietoje patarimų sau į galvą dedies, kurioje jau ir taip gana siaurės vėėjai sūkuriuoja. Tokioje dirvoje nėra geriausias grūdasingiausias patarimas neduos vaisių. Gerai sėklai-patarimui reikia dar ir geros dirvos-gero priėmėjo.

Iš tikrųjų Tamsta turėtum patarti tiems patarėjams, kaip reikia kovoti su baimingumu (anxietų neurosis) — juk Tamsta turi geriausias patyrimą: iš nesveikatos raisto laimingai išėjai į sveikatos vieškėlį. Bet ir tada juo eiti nesiteikė. Nutraukė gydy-mą, kuris Tamstą nuo tikros prazūties išgelbėjo. Tokią ligą sąjomis imamaiais vais-tais tvarkant, atsiranda nepa-taisomos negerovės.

Jos dabar per televiziją rodomos. Tamsta susitvarkė su visai nekaltais vaistais ir paklusnumu gydytojo nurody-mams. Laga yra labai nedėkinga gydymui, net geriausiai ją tvarkant. O apie apsilėidimą — čia jokios kalbos negali būti. Tą patį Tamsta ma-tai — ligon ton pačion atkritai, nes visą amžių to-kios ligos reikia gintis.

Vienas vargas-niekai, bet kai keli žmogų užsėda — tai tikrai nepakeliamas našta ima žmogų slėgti. Tamstai dar pri-sidėjo hormoninis nesklاندumas po gimdos operacijos. Dar šeima nesupranta Tamstą pas daktarą, bet jau senokai, sakė nervai širdis tvarkoje. Liepė dar daryti bėgimo testą, bet aš bijojau eiti, kad kas nors neatsitikytų. Kai nuei-nu pas daktarą ir būnu labai išimtempis, tai spaudimas būna 170-120. Išėjus iš daktaro 120-80 arba 140-75 — visą laiką toks laikosi. Todėl labai bijau tikrintis, nes jaučiu, kad reikia sustiprinti nervus. Ir praktikuoju daugiau, kai susi-nervinu. Ir galvą spaudžia vienu žodžiu, simptomų netrūksta. Kenčiu labai, nors mano šeima manęs nesupranta.

Tamsta tegul gydo uni-versitetinio lygio gydytojas. Kreipkis į universiteto psi-chiatrinį skyrių. Čia tik bend-rus nurodymus galima duoti. Reikia Tamstai sugrįžti į eita sveikatos kelią. Priedui dabar reikia imti moteriškuosius hormonų (Conjugated Estro-gens), tabletes po 9.625 mg, kasdien po vieną tabletę per tris savaites. Po to 1-ą savai-tę pertrauka. Ir vėl po to imti.

Cicero ir apylinkių ateitininkai, atlikę programą Sodybos pažmonyje su mamytėmis ir tėveliais. Vadovė Ona Sulaitienė pirmoje eilėje. Nuotr. M. Nagio

Būtinai su pertraukomis. Gimda išimta-baimintis neturė-tum pagrindo. Žinoma, reikės atsiveikinti su minėtais pa-tarėjais ir su gydytojiška literatūra-kitaip iš mediciniškos balos ir iš savo ligos bus labai sunku atsikelti. Linkė-tina Tamstai taip suimti save nagan, kad pajęgtum pradėti nuo savo negerumų šalintis, čia suminėtu keliu sparčiai žengiant. Parašyk, ar išpildei čia duotus nurodymus. Sek-mės!

LIETUVIŠKA KAVA NEKENKIA SVEIKATAI

Klausimas. Gerb. Daktare, esu girdėjęs iš kitų, kad kava su kafeinu ir arbata yra kenksminga sveikatai. O kaip, ar patartina gerti lie-tuvišką kavą, kuri yra padary-ta iš cikorijos ir miežių (chi-cory malt)?

Būčiau Jums, daktare, la-bai dėkingas, jeigu Jūs atsakymą galėtumėt paskelb-ti "Drauge".

Atsakymas. Patartina, jei neturi ko geresnio gerti. Nei kava su kofeinu, nei arbata su teinu pensininkui nėra prie širdies. Be jų tegul apseina kiekvienas. Gertini geri skysčiai: vaisių ir daržovių sun-kos, saldus ir rūgštus pienas bei pasukos, paukštienos bul-jonas, valgytinis pienuškos, daržovių, vaisių sriubos. O kas turi kietus vidurius, ne-žiūrint, kiek jis naudos minė-tų skysčių, dar jam reikės per 24 valandas išgerti aštuonias stiklines vandens. Taip, aš-tonias stiklines!

MOTERŲ AUGINAMAS GRYBAS — LIETUVIŠKAS PENICILINAS

Klausimas. Gerbiamas Daktare, visada seku Jūsų sveikatos patarėją "Drauge" ir per radijo ir kiek galiu sten-giuosi vykdyti Jūsų patari-mus. Prašyčiau atsakyti į man rūpinus klausimus.

1. Kadangi turiu artritį, tai vakare, prieš eidama gul-ti, mirkinu kojas šiltam van-denyje, po to trinu su alkoho-li ir kamparo skiediniu. Dar ištrinu su kamparo alyva. Ar tas trynimas ir mirkymas yra gerai? Ar patartumėt trin-ti su „Heet“ ar „Bengay“?

Viena koja nežymiai plonė-ja, manau gal masażas padė-tų, ar užtenka mirkyti šilta-m vandenyje ir masažuoti su alkoholio ir kamparo skiedi-niu? Naktį sildau su elektrine pagalvėle. Ar tas gerai, ar ne per daug džiovina?

2. Kartais geriu kavą „Pos-tum“ — kvietinę be kofeino ir užsibaltinu su „Non-Dairy Cream“ milteliais. Ar ta kava ir milteliai yra gerai naudoti?

3. Čia moterys augina piene toki baltą grybą ir pataria gerti jo, esą tai nuo širdies ir plaučių. Ar tai tiesa ir kas tas grybas yra? Ar jis nenuodin-gas? Sako, kad kiti nuo jo vė-mia.

Esu Jums labai dėkinga už patarimus ir atsakymus į ma-

no klausimus. Laukiu atsakymo ir į šiuos. Jus gerbianti.

Atsakymas. Šnarius, kaip ir visas kūno dalis, reikia sau-goti nuo nušalimo. Nušali-mas sumažina atsparumą li-goms, kurios tik ir tyko savo apsilėidusio grobio. Šnaria-mas yra naudinga šilima drėgname pavidale — šiltas vanduo — šiltas kompresas. Po pašildymo naudinga yra šnarių mankšta-masažas. Šnariai turi sušilti nuo masažo. Pats žmogus ar kitas gali gerai šnarius ir raume-nis išmasažuoti naudojant kiek aliejaus (Baby oil). Tai svarbiausias šnariams ir raumenims pasitarnavimas yra ta šilima ir tas masažas. Atsimintina, kad visai ne-svarbu tas alkoholiu bei kam-paru bei kitu kuo tepimas: svarbu čia masażas — stip-nesnis šnarių ir raumenų mankstinimas. Bet masażas yra daug sunkiau pasiekia-mas, negu patėpimas. Todėl prekybininkai perša žmo-nėms visokių beverčius tepa-lus, o žmonės, vengdami sun-kesnio darbo, tenkinasi masażo pakaitalu. Ir blogai daro. Reikia daryti tas kas reikia, o ne ką prekybininkai perša savo naudos, o ne pa-ciento gerovės trokšdami.

Salia masažo ir šilimos, dar tinkami vaistai šnariams naudojami. Visa kita yra ligonio mulkinimas — jo silpnumams pataikavimas. Todėl neklausykime jokių TV skelbimų — šnariams perša-mų tepalų nenaudokime, o tik

juos šildykime (vonia, komp-resas-drėgna šilima, tik jokių būdu ne elektrinė pagalvėlė). Ji dėl galimo gaisro nenaudotina. Be to, ji šilima sausa. Per kompresą šiltą galima šil-dyti šnarius su karšto vandens pūsle.

Jokie tepalai šnariams nepadės, jei jie nebus šildomi ir masažuojami. O jei šildysi ir masažuosi šnarius — jiems jokių mosčių nereikės. Mostys tik jų gamintojams naudingos. Jie jomis apgau-dinėja žmones, juos nuo sun-kaus darbo (masažo ir šildymo) atitraukia, netikimusį pakaitalą (mostį) įpiršdami.

Lengvatikis atsiduoda pre-kybininko norams — perka jo mostis ir tukina prekybinin-ką ir tikisi negalimo: lengvu patėpimu tikisi šnarių sutvarkymo. Taip ir yra aplėi-džiamas tikras šnarių gydymas, kuris yra gana sunkus, ilgas, varginantis, reikalingas nuolatinės mankštos ir fili-mos, o reikale — tinkamo ir reikiamomis dozėmis vaisto.

Cia nėra ko zaisti su tepa-lais. Visi pensininkai, besirūpinantieji šnarių reikalais — jų apsauga, turi rankas ir kojas tiek žiemą, tiek vasarą saugoti nuo atšėdimo. Žiemos metu nė vienas neikime lau-kan be pirštinių, naudodami neperšlampamus batus ir sau-sias visada kojines. Taip elg-damiesi liausimės šauktis pa-greitintai artrita.

2. Negerai. Non-Dairy Cream pagamintas iš kokoso riešuto ir perkrautas cholesteroliu. Naudok sveikus gėri-mus, kaip ankstesniame klau-sime pranešta.

3. Tas „Lietuviškas grybas yra pelėsis gaminąs „lietuviš-ką peniciliną“. Jei mes būme buvę turtingesni — mes būtume pirmi už anglų iš-radę peniciliną. Mat, jau nuo senovės lietuvės augino tą grybą savo stubose ant langų stikliniuose induose. Jos ger-damos jo sunkų (jis traukė iš oro drėgmę ir gamino skystį) gydėsi nuo uždegimų silpnu penicilino skiediniu.

Dabar nereikia jo auginti ir jo sunkų gerti, nes turime laboratorijose išaugintus gry-belius ir iš jų gautą peni-ciliną. Mums lietuviams yra pats laikas pasinaudoti medi-cinos pažanga. Dvasia stip-nesnė padėkime silpnėsiams gintis nuo visokių atgyvenų, įskaitant visokių mediciniskų, politinius ir reli-ginius apgavikus.

BRANGŪS BROLIAI IR SESĖS LIETUVIAI

Šv. Kazimiero vardas ir dva-sia tepasiekia kuo plačiausiai. Mūsų lietuviai pasauliečiai inteligentai pasigėrėtinai dar-buojausi, kad, minėdami šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktį, mes lietuviai pasita-rnautume žmonijai. Šv. Kazi-miero gyvenimas naujai para-šytas prof. S. Szedziedo lietuvių kalba jau baigtas spausdinti. Jau paruostas lai-dos anglų, ispanų, vokiečių, baigiamos ruošti italų ir por-tugalų, ruošiamas prancūzų kalbomis. Baigiama spaus-dinti šv. Kazimiero antolo-gija. Sėkmingai plinta šv. Kazimiero sidabriniai ir bron-ziniai medaliai. Ruošiamas spaudai šv. Kazimiero albu-mas. Kad šios mūsų pasaulie-čiai apaštališkos pastangos, jų pasiaukojimas pasiektų platų pasaulį, yra reikalinga visų lietuvių parama. Keli asme-nys jau atsiliepė, vos išgirde apie šiuos darbus, bet šių gra-žių užmojų pilnam sėkmingu-mui dar reikia apie 15,000 dol.

Prisimenant, kaip mūsų žmonės atsiliepė į kiekvieną gražų darbą, drįstu kreiptis į visus lietuvius, prašydamos paramos šiam istoriniam mū-sų visų reikalui.

Paramą-auką siųskite: St. Casimir Year Committee, 351

Hihland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Nuosirdžiai su Jumis Dievo ir Tėvyinės meilėje, Vyskupas Vincentas Briegys

„LAISVĖ“ NUO MORALĖS

Kai savo laiku moralė buvo laisvinama nuo religijos, tai nūdien greičiau imamasi žmo-gų „laisvinti“ nuo pačios mo-ralės. Sociologinėmis statis-tikomis viskas randama normalu, kas tik pakankamai dažnai pasitaiko, ir tuo būdu moralinių normų sąvoka ap-skritai paneigiama. Mora-linės pažangos vardu skelbiama, kad faktiškai yra esmingas moralės žalojimas ar tiesiog jos laidojimas. Iš-kėlus aukščiausią normą „nuo-širdumą“, nebelineka nieko blo-ga, nebent pati moralė, amžiais „kausiusi“ žmogų sa-vo normų grandinėmis.

Juozas Girnius

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, Ill.
Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.
Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		
	metams	1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00 \$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00 \$20.00
Savitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.
- Redakcija straipnius taisyso nuožūra. Neunaudotų straipnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neat-sako. Skelbimų kainos prisunčiamos gaus prašymą.

DR. ARYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJA
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiadi. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v. r. iki 6 v. v.
Susitarimui skambinti 436-5566

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE. 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12-5, antr. ir ketv. 7-9 antr., šešt. tik susitarim.

DR. EDMUNDAS VIZINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (Prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU. 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKAS
DANTŲ GYDYTOJA
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — CR. 8-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 o-8 antr., 12-0; penkt. 10-12-1 o

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Atėntininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIPOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą
Tel. 282-4422

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Kalba lietuviškai
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 8-9 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Tel. ofiso ir buto: Olympiac 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Konstancijai Balzarienei matuoja kraujospūdį Anelė Kirvaitytė Sodybos ambulatorijoje. Nuotr. M. Nagio

GERAME KELYJE

„Neuženka vien tikta kultūrinės vertybės kurti, bet reikia sudaryti sąlygas, kad sukurtos kultūrinės vertybės išliktų amžiams ir kad jomis galėtų pasinaudoti ateinančios kartos. Turime galvoje išsivijoje sukurtas istorines vertybes, kurios anksčiau ar vėliau turės pasiekti plačiuosius lietuvių tautos sluoksnius tėvynėje kaip išsivijos įnašas į bendrą tautos kultūrą. Tačiau mūsų kultūrinės vertybių telkimo ir saugojimo reikalas buvo vis antraeiliškas ar trečiaeilis dalykas. Kiti, kartais labai abejotinos vertės ir nereikšmingi projektai šį dalyką nustumdavo į pačią paskutinę vietą. Vertybių telkimu ir išsaugojimu plačia prasme mūsų veiksniai kaip ir nesirūpino. Tiesa, Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvių fondas globoja Pasaulio lietuvių archyvą, bet to, žinoma, neuženka, nes minėtas archyvas buvo ir tebėra tik lietuviškų knygų, spaudos ir kai kurių kitų vertybių telkimo centras. Plačia prasme kultūrinės vertybės telkti ir atlikti lituanistinį tyrimo darbą jam nebūvo sudarytos medžiaginės sąlygos“.

Šią ilgą citatą mes paėmėme iš 1981-1982 metų sąvartoje įkurtos naujos institucijos — Lituanistikos tyrimo ir studijų centro (LTSC) — kurios angliškai vadinamas — Lithuanian Research and Studies Center, Inc. Jo būstinė Chicagoje. Šiais vardais jis įregistruotas Illinois valstijos Draugijų įstaigoje, kaip nepelno tikslų siekianti organizacija.

Pažymėtina, kad šią instituciją įsteigti iniciatyvos ėmėsi ne kuri nors mūsų politinė organizacija ar kokia politinė partija, bet grupė vyresnės ir vidurinės kartos veikėjų, universitetų dėstytojų, intelektualų, kultūrininkų: prof. dr. Jonas Račkauskas, prof. dr. Tomas Remeikis, dr. Vytenis B. Damušis, kun. Vaclovas Gutauskas, istorikas Jonas Dainauskas, dr. Antanas Razma, dr. Kazys Ambrozaitis, dr. Adolfas Damušis, rašytojas Česlovas Grincevičius, prof. dr. Arūnas Liulevičius, spaudos darbuotojas Bronius Kviklys. Studijų centro direktoriais ir nariais bus kviečiami organizacijų atstovai, o šio darbo rėmėjai — plačioji lietuvių visuomenė.

LTSC centras jau turi savo darbų pradžia patalpas, kurias sutiko paskirti lietuviai jėzuitai jų įkurtame Jaunimo centre, o jų kuklią nuomą padengti apsiėmė kun. Br. Kristanavičiaus fondas. Į šį studijų centrą vienu ar kitu būdu įsijungia Pasaulio lietuvių archyvas, Pedagoginis Lituanistikos institutas, prof. J. Žilevičiaus Muzikologijos archyvas, Lietuvių foto archyvas, Laisvės kovų muziejus, Lietuvių Istorijos draugija, istoriko J. Dainausko archyvas su savo gausiais rinkiniais.

LTSC Tyrimo centre bus kelias skyrių: knygų bibliotekos, archyvai, periodinių leidinių biblioteka, muziejai. Taigi pirma pradžia jau yra biblioteka iš keliasdešimt tūkstančių lituanistinų knygų bei periodinių leidinių komplektų. Bus telkiama dokumentinė medžiaga: knygos, laikraščiai bei žurnalai, rankraščiai, laiški, fotografijos, dokumentai, gintaras, audiniai ir visa kita, kas liečia Lietuvą ir lietuvius.

Bet nepakanka lituanistinius dalykus rinkti ir juos laikyti „ateičiai“ ar „juodai dienai“. Reikia, ir tai nedelsiant, sutelkti medžiaga naudotis — ją tirti, ruošti ir spausdinti lituanistines studijas ir pateikti jas įvairių

kraštų mokslininkams bei politikams. Reikia pasakyti, kad ligi šiol pasaulinio garso bibliotekos, politinės ir mokslinės institucijos, universitetai bei kolegijos ir atskiri mokslo žmonės lituanistine medžiaga buvo aprūpinami dažniausiai mūsų okupantų. Taigi ir mokslo darbus bei politines studijas jie ruošė — leido pasiremti dažniausiai Sovietų pateikta medžiaga. Iš tokių darbų, žinoma, nebuvo galima laukti bet kurio objektyvumo, nes suteikiama informacija būdavo dažniausiai klaidinga, šališka Sovietų naudai.

LTSC centras kaip tik ir pasiūlyo atlikti tai, ko ligi šiol neatliko ar tik labai maža dalimi teatiki mūsų visuomenės išlaikomi bei puoselėjami politiniai veiksniai. Taigi ir LTSC uždaviniai yra trejopi: 1. Rinkti įvairių lituanistinę medžiagą, istorinę medžiagą, politinę sritį įskaitant, 2. Ruošti mokslines bei politines studijas, 3. Spausdinti ir skleisti pasaulyje Lietuvos reikalus liečiančią medžiagą.

LTSC centro taryba ir valdyba yra jau suplanavusi visą eilę neatidėliotųjų darbų, kurių skaičių būtų disertacijų bei temų iš lituanistinės srities rašymas, mūsų rezistencijos bolševikų ir vokiškų nacijų okupacijos metu dokumentinės medžiagos surinkimas, jos ištyrimas, studijų apie ją rašymas, Lietuvos istoriografijos rinkimas ir skelbimas, sutelkimas lėšų — skyrimas stipendijų daktarantams, rašantiems taks lituanistiniais klausimais, ir panašūs klausimai.

LTSC centras taip pat planuoja ruošti mokslines konferencijas, pateikti atitinkamas studijas užsienio moksliniams bei politiniams žurnalams. Žodžiu, pasiryžimai ir planai dideli. Tai beveik nauja Lietuvių mokslo akademija, bet...

O tas „bet“ tai tas faktas, kad LTSC centras dar neturi nei tvirtų kojų, nei finansinio pagrindo, ant kurio būtina jam stovėti. Kaip jau anksčiau minėjome, mūsų lietuviškų reikalų yra begalės. Labai didelių sumų reikia mūsų politiniams veiksniams, kurių darbo vertė kai kuriais atvejais abejotina. Dešimtis, o kartais ir šimtas tūkstančių kainuojantieji kai kurie mūsų kultūriniai renginiai ne visada atneša tokią didelę naudą, kiek jiems išleidžiama. Yra mūsų lietuvių, kurie abejoja net dabar taip labai smarkiai garsinamos Lituanistinės katedros, kuri tiek daug kaštuoja, steigimu. Yra ir daugiau dalykų, prieš kuriuos ruošiant reiktų pagalvoti, kiek jie kaštuoja ir kokią naudą gali atnešti.

Esant tiek daug „senųjų tradicinių projektų“, naujajai, kad ir labai pozityviai ir be galo reikalingai institucijai veikti nebus lengva: be reikiamų pajamų jos darbas nebus įmanomas, o tuo pačiu merdėtų ir lietuviškų vertybių telkimas bei jų tyrimas, kas nepasitarnautų ne tik mūsų kultūros, bet ir politiniams tikslams. Taigi reiktų labai nustepti, kad greta jau kelių aukų laukiančių „kepurių“, gali atsirasti dar viena. Tegū ir čia pats aukotojas nusprendžia, į kurią kepurę ir kiek įmesti, kitaip tariant, kaip savo aukas lietuviškiems reikalams paskirstyti. LTSC centras yra reali ir labai reikalinga institucija — mūsų visuomenė turėtų jos atsiradimą maloniai sutikti ir visomis išgalėmis paremti.

BRANDUOLINIŲ GINKLŲ RYTOJUS

Po keliolikos metų sovietinių branduolinių ginklų grėsmė bus pašalinta

BR. AUŠROTAS

Dabartinė JAV vyriausybės užimtoji pozicija, liečianti Amerikos - Sovietų derybas dėl būtino ir neatidėliotino branduolinių ginklų kiekio sumažinimo, turėtų būti suprata kiekvieno laisvojo pasaulio piliečio: susitarkime panaikinti šiuos baisius ginklus. Jie gali sunaikinti ne tik vakariečių, bet ir komunistinio bloko valstybes.

R. Reagano siūlomoji „Zero option“ arba visiškasis skraidančių bombų panaikinimas turėtų būti sutiktas Vakaruose ir Rytuose su džiaugsmo manifestacijomis. Tačiau vakariečių propagandos mašina neparėmė visa energija šios prezidento idėjos. Gal dėl jos neįmanomo įgyvendinimo, nes ir menkiausiai išspręsus diplomatas-politikas žinojo, kad Sovietai, dabar turėdami šiuo ginklų aiškia persvara, niekada nesutiks su tokiu, toli siekiančiu, JAV pasiūlymu. Žinia, taip ir atsitiko: iš didelio debesio iškrito menkas kelių lašų lietuvis.

Kodėl toks griežtas JAV posūkis?

Ar JAV vyriausybės kreipimasis į pasaulio viešąją opinią panaikinti visus branduolinius ginklus tėra buvęs tik propagandinis triukas? Mums, gal prieš metus laiko išgirdusiems, šis „nepaprastas pranešimas“ galėjo atrodyti, kad JAV mėgina priremti prie sienos Sovietų Sąjungą, arba priimkite šį mūsų pasiūlymą, ar

ba su jumis niekas daugiau nesiderės. Na, ir kodėl derėtis, trinti posėdžių kėdes, jeigu po ilgiasių ir rimčiausių susitarimų, pasirašius vieną ar kitą sutartį, bolševikai ją vis tiek sutrypia savo kruvinais nuo Afganistano laisvės kovotojų nužudytų batus, dar vos pradėjus džiūti tam rašalui, kuriuo buvo pasirašyta ne tik ši, bet ir bet kokia sutartis.

(Past., iš istorinės perspektyvos žvelgiant į praeitį, nuo tų dienų, kai Rusijoje prigijo komunistinis maras, sovietai nesilaikė nė vienos sutarties - aut.).

Tad, logiškai galvojant, galėjo atrodyti, kad ka JAV sovietams besilytų branduolinio nusiginklavimo barmu, turintiems branduolinius ginklus, juos panaikinti, ar šis siūlymas tėra buvęs tik propagandinė išdaiga? Gal taip, o gal ir ne.

Spalio 24 d. „Av. Wk. ir Sp. Tchn“ savaitraštis, kuris yra skiriamas 125,000 aukščiausio techninio išsilavinimo inžinieriams ir mokslininkams JAV ir pasaulyje, atspausdino du straipsnius, aptariančius sovietinių branduolinių ginklų raketų pavertimą niekingomis, negalinčiomis pakenkti Vakarų pasauliui. Na, ir eventualiai apie šio sovietinio pavojaus pašalinimą, Damoklo kardą laikanti rankos nukirtimą.

Ar tik Sovietai neklysta?

Milžiniškame šios planetos strateginiame šachmatų žaidime vyrauja įsitikinimas ir jį dažnai remia mūsiškės žinių tarnybos, kad bolševikai yra pranašesni šachmatų žaidėjai už amerikiečius. Tik kažin ar R. Reagano asmenyje jie nebus sutikę pasaulio šachmatų didmeistrį Bob Fisherį, 1972 m. Reikjavike, Islandijoje, sutriukinusių sovietų šachmatų didmeistrį Spaskį? R. Reaganas, pradėjęs savo erą tik kariningomis kalbomis, jau šiais metais atnešė Amerikai puikų laimėjimą, išvaręs vergų valstybės kūrėjus iš Grenados salos.

Ar visuomenė daug žino?

Kai prieš metus laiko JAV vyriausybė siūlė visiems kraštams, turintiems branduolinius ginklus, juos panaikinti, ar šis siūlymas tėra buvęs tik propagandinė išdaiga? Gal taip, o gal ir ne.

Spalio 24 d. „Av. Wk. ir Sp. Tchn“ savaitraštis, kuris yra skiriamas 125,000 aukščiausio techninio išsilavinimo inžinieriams ir mokslininkams JAV ir pasaulyje, atspausdino du straipsnius, aptariančius sovietinių branduolinių ginklų raketų pavertimą niekingomis, negalinčiomis pakenkti Vakarų pasauliui. Na, ir eventualiai apie šio sovietinio pavojaus pašalinimą, Damoklo kardą laikanti rankos nukirtimą.

Viename šių straipsnių žurnalistas Cl. A. Robinson, jr., rašo, kad „R. Reagano vyriausybės sudarytoji Technologinio apsigynimo studijų komisija vyriausybei pasiūlius vykdyti 21.1 bilijono dolerių technologinio išvystymo programą, siekiančią ligi 1990 m. Jos tikslas būtų išnaudoti naujai paviršium išplaukiančią technologiją. Ji apimtų virš žemės planetos išrikuotas skraidančias platformas, ginkluotas vairuojamas energijos ginklais, ir lydimas žvalgybos satelitų. Šio siūlomo plano tikslas: paruošti veiksmingą balistinių raketų apsaugą nuo sovietinių branduolinių ginklų užpuolimo JAV ir jos sąjungininkų teritorijoms“.

Šios komisijos detalus reportas — studija aptaria toli siekiančios technologijos apimtį ir svarbumą, kai jame yra kalbama apie balistinių raketų pritaikymą, ginantis nuo sovietų branduolinių ginklų pavojaus. Tame raporte taip pat siūloma, kad „jau dabar kai kurios veikiančios technologijos priemonės būtų praktiškai demonstruojamos, kaip esminė dalis toli siekiančių evoliucinių tyrinėjimų ir išvystymo programos“.

Autorius pabrėžia, kad „komisijos siūlomasis balistinių raketų apsigynimo užmojis yra tokios paties apimties, kaip 60-tojo dešimtmečio įgyvendintoji APOLLO programa, sudariusi sąlygas ir įgalinusi JAV technologiją net šešis kartus žmogui nusileisti ant mėnulio“.

Jau 1984 m. biudžete šiai programai įgyvendinti yra siūloma paskirti 1.4 bilijono dol.: šios sumos pusė 700,000,000 dolerių turi būti nukreipta vairuojamos energijos ginklų išvystymui, o likusieji pinigai būtų paskirti sekimo technikos įsigijimui.

Naujos technikos pritaikymas

Technologinės gynybos studijų grupei vadovavo James C. Fletcher. Prieš priimdami šį taip JAV gynybai svarbų postą jis yra vadovavęs NASA mokslininkams (National Aeronautics and Space Administration — Tautinė aeronautikos ir erdvių administracija). J. C. Fletcher nuomone, sėkmingam planuojamos programos įvykdymui bus reikalinga sukurti galingą SATURN — 5 klasės raketą, kuri galėtų pakelti ir beorę erdvę apie 130 tonų naudingo svorio.

Tikima, kad prezidentas R. Reaganas vadovausis šio raporto mintimis, sprenddamas erdvių stoties — platformos išvystymą ir istobulini-

pagrėžiama, kad naujoji technologija, kuri įgalins JAV gynybos balistines raketas sekmingai veikti prieš sovietines branduolines žiauriai mirtį galinčias atnešti raketas, susideda iš: a. vairuojamos energijos ginklų — derinys branduolinės ir X spindulių; b. tikslių jautrųjų (sensors), — aptarnaujamų dviejų dimensijų optika; c. elektroninė sistema — kuri gali vadovauti su-trukdytojams (interceptors), aprūpintais preciziniu tikslumo jautrukais, ir d. pasakišku greičiu šaudančiu pabuklu — šio pabuklo techniškas išvystymas paremtas elektromagnetine geležinkelio pabuklo technologija.

Straipsnyje priminama, kad minėtos grupės nariai tarėsi su JAV mokslo, pramonės ir prekybos vadovybe. Prieta vieningos nuomonės, kad po 1990 m. JAV gynybos reikalams tarnaujanti technika busianti taip toli pažengusi, kad jau 2000 metais erdvės patulios ir visą Vakarų susikauptą brangią civilizaciją ir meno lobius nuo barbarų netikėčiausio užpuolimo saugos erdvės išdestyti pasaulio tautos sargai.

Mano skaitytojams patelkiamų straipsnių kai kurios mintys tepavaizduoja, kad JAV apsauga nėra užmiršta. Ir šiais ir ateinančiais metais nesubalansuojamo biudžeto sumos didžioji dalis yra skiriama krašto gynybai, kuri buvusi pamotės rankose buvusio JAV demokratinio prezidento valdymo dienomis. Užteko ketverių metų apsilėidimo, ir sovietinės SS-20 raketos buvo grėsmingai išrikuotos prieš kultūros-civilizacijos centrą — Vakarų Europą.

Gydytojo profesija

Švenčiausias Jėzus Širdies katalikų universitetas Romoje šiomis dienomis pakvietė žmonių meilės apaštalę Motiną Teresę iš Kalkutos susitikimui su medicinos fakulteto studentais. Ta proga Motina Teresė, kuri yra šio universiteto medicinos garbės daktarė, atsakydama į studentų klausimus, apibrėžė jos turimą krikščionio gydytojo sąvoką. Gydytojo profesija, pažymėjo ji, nėra paprasta profesija, bet yra pašaukimas. Tai pašaukimas palengvinti savo sergančiųjų brolių kančias. Gydytojo profesija yra šventa, nes palengvindamas ligonio kančią, jis daro tai, ką pats Kristus darė. Dėl to nepakanka verstis gydytojo profesija vien už atlyginimą. Kiekvienas gydytojas turi įsisąmoninti, pažymėjo Motina Teresė, kad padėdamas sergantiesiems, jis tarnauja pačiam Kristui.

Clevelando „Grandinėles“ jauniausios šokėjos.

POKARIO PARTIZANINIO JUDĖJIMO VERPETUOSE

L. KERULIS

Liudvikas Puzonas, g. 1911.VIII.15 Daugose, Alytaus aps., kunigas, po karo Ukmergės aps., Musninkų vls., Čiobiškio par. klebonas, bolš. apkaltintas, kad buvo „Didžiosios Kovos“ rink. part. štabo narys bei kapelionas, partizanų išpažinčių klausytojas, part. vado „Žaliojo Velnio“ — J. Misiūno ryšininkas, 1946 m. pradžioje suimtas, sovietinėje spaudoje paskelbtas tardymo parad. iš 1946.II.13, kalintas, išv. į Sibirą, po 10 tremties metų grįžo. Buvo klebonu Giedraičiuose, Bijutiškyje, vėliau tapo Labanoro klebonu ir dekanu.

Pranciškus Ramanauskas, g. 1893.X.16 Betygaloje, Raseinių aps., nuo 1944.II.28 Telsių vyskupas augziliaras, teologijos dr., po karo okupantų apkaltintas ryšių palaikymu su partizanais. 1946.X.II suimtas, kalintas, tardytas 1947.I.9; II.1; IV.2, 9, 18; VI.23. Išv. į Sibirą 1947 m., grįžo 1956 m., nebuvo leista gyventi vyskupijoje ir eiti ganytojo pareigas, turėjo apsigyventi Švėksnoje. Mirė po operacijos 1959.X.15 Telsiuose.

Vaclovas Rašimas (Gerasimavičius), g. 1906.VI.28 Rietave, Telsių aps., kunigas, buvęs Telsių kun. sem. muzikos prof., vyskupo sekr., po

karo klebonavo Mažeikiuose, sovietinės spaudos buvo kaltinamas partizanų bendrininku, 1949.VIII.1 suimtas, išv. į Sibirą, paleistas 1956.I.27, mirė 1960.I.13 Raudėnuose, Šiaulių aps., palaidotas Lieplaukėje.

Petras Rauda — Speil, g. 1894.II.23 Radviliškyje, Šiaulių aps., kunigas, garbės kanau-ninkas, buvęs daugelio gimn. kapelionu, Utenos par. klebonu. Vokiečių okup. metu keletai žydų išgelbėjo gyvybę. Sovietinės spaudos apkaltintas už ryšių palaikymą su „Lietuvai Išlaisvinti Komitetu“, bolš. saugumo suimtas, 1946 m. išv. į Sibirą, kalintas Turinske, Okuneve ir Molotovsko konc. stov. 1956 m. grįžo, buvo paskirtas Biržų klebonu. Už dienoraštį, kuriame aprašė kalinimo tardymus ir lagerio gyvenimą, 1957.VI vel nuteistas 10 m., išv. į Mordovijos kons. stov., grįžo 1962 m., mirė apakęs 1974.III.7 Svedausose, Rokiskio aps.

Liudvikas Rekašius, g. 1876 m. Plauškių k., Žarėnų vls., Telsių aps., kunigas, Panevėžio aps., Ramygalos vls., Ančiškų par. klebonas. Bolševikų apkaltintas Lietuvos laisvės gynėjų išpažinčių klausymu, 1946 m. suimtas, kalintas Vilniaus Lukiškių kal., 1947.I išv. į Kazachstaną, ten dirbo įvairius darbus, susirgęs buvo laikomas invalidų namuose. 1954.VII grįžo į ok. Lietuvą ir buvo paskirtas Panevėžio aps., Smilgių vls., Dapšonių par. klebonu. Čia ir mirė 1966.XI.1.

Stasys Rimkevičius, g. 1904 m. Tartu m., Estijoje, kunigas jėzuitas, dr., prof., vok. ok. metu Kauno jėzuitų vyresnysis, po karo bolš. saugumo apkaltintas, kad 1949 m. suteikęs 500 rb. paramą „nacionalistinio pagrindžio veikloje dalyvaujančiam asmeniui“, 1949 m. suimtas, kalintas, tardytas 1949.V.9; VIII.II.27; išv. į Sibirą, 1955.V.24

grįžo, 1955.VI.8 išsiliejęs kraujui smegenyse mirė, palaidotas Petrašiūnų kapinėse.

Stėponas Rudzionis, g. 1890.I.6 Jakubonių k., Gelvonų vls., Ukmergės aps., kunigas, nuo 1944.I Trakų aps., Žaslių vls., Gegužinės par. klebonas. Okupantų bolš. apkaltintas, kad 1945.I aktyviai įsijungė į part. veiklą, slap. „Vėjas“, buvo part. organizatorius ir vadas, verbuodavęs narius, nuo 1945.XI — part. apygardos karinės administracijos virš. 1946.I bolš. saugumo suimtas, kalintas, tardytas 1946.I.30, 31; II.4, 5, 7, 8; III.15, 20; nuteistas 25 m., išvežtas ir Vorkutos konc. stov. nukankintas.

Edvardas Simaška, g. 1909 m. Pasusienio k., Kovarsko vals., Ukmergės aps., kunigas, po karo Ukmergės aps., Tajuėnų par. klebonas, vėliau iki arešto Lygumų par. klebonas. Sovietinės spaudos žiniomis, nuo 1944 m. rudenis iki 1945.VII part. vado „Žaliojo Velnio“ — J. Misiūno ryšininkas. 1946 m. suimtas, kalintas, 1946.VIII.16 ir IX.9 tardytas, išv. į Sibirą. 1971-1975 m. minimas Kauno aps. Jonavos vls., Skarulių klebonas.

Juozas Stasiulis, g. 1895 m., kunigas, Telsiai, bolš. buvo kaltinamas, kad nuo 1944.XII.24 iki Velykų Telsių katedros pastogėje slėpęs savo šeiminių kės brolių part. V. Ruzgį ir palaikęs ryšius su partizanais. Suimtas, išv. į Sibirą, grįžęs gyveno Vieksniuose ir Tirkšliuose, Mažeikių aps. Mirė 1974.VIII.9 būdamas altaristu Mažeikiuose.

Juozas Stasiūnas, g. 1885 m., kunigas, Alytaus apsl., Merkinės vls., Ryliškių par. klebonas, pagal sovietinę spaudą, rėmęs partizanus, 1947 m. suimtas, nuteistas 10 m., išv. į Sibirą. 1955 m. grįžo, buvo Daugų par. altaristas, jau miręs.

(Bus daugiau)

PRISIMINTAS A. A. PLK. LTN. JONAS VARIAKOJIS

Siemet sukanka 20 metų nuo savanorio, buv. pulko vado, susisiekimo ir Krašto apsaugos ministerio Jono Variakojo mirties. Velionį prisiminti ir pagerbti buvo suruošta akademija 1983 m. spalio 30 d. Chicagoje, Lietuvių Evangelikų reformatų bažnyčios patalpose.

A. a. plk. lt. J. Variakojis

Minėjimas prasidėjo pamaldų metu, kun. St. Neimanui prisiminus a. a. J. Variakojo maldoje ir religiskai pritaikytais žodžiais. Pamaldose dalyvavo dalis nepriklausomos Lietuvos Chicagoje gyvenančių kariuomenės karininkų, savanorių-kurėjų, būrininkų ir velionio giminių bei artimųjų, kurie jį pažinojo ir atvyko į jo pagerbimą.

Akademija tęsėsi bažnyčios salėje, kurioje buvo suruošta parodėlė, liudijanti jo karinę ir valstybinę veiklą: jo atsiminimų knyga "4 pėstininkų Lietuvos karaliaus Mindaugo pulkas", kitos istorinės knygos ir periodika, kurioje aprašoma velionio veikla ir nuotraukos. Velionį ir jo inaišą į Lietuvos nepriklausomybės kūrimą prisiminė liet. Ev. reformatų kolegijos prezidentas M. Tamulėnas, pabrėždamas, kad turime semtis stiprybės iš praeities, kol vėl išvysime savo tautos laisvę ir nepriklausomybę. M. Tamulėnas pakvietė kpt. A. Juškevičių pravesti akademiją. Kpt. Juškevičius trumpoje kalboje tarė, kad mes turime dažnai prisiminti plk. J. Variakojo ir pareikšti pagarbą ir padėką už jo atliktus reikšmingus darbus Lietuvai.

Lietuvos generalinio štabo plk. K. Dabulevičius padarė gana išsamią apžvalgą J. Variakojo nuėjo kelio. D. L. K. Birutės draugijos vardu žodį tarė pirmininkė E. Diminskienė. Pagal jos žodžius, "ant praeities kuriama ateitis", Diminskienė tarė, kad, prisimindami plk. lt. J. Variakojo, kuris kūrė nepriklausomą tėvynę, mes žvelgiame su viltimi į laisvą Lietuvos valstybę ateitį.

Lietuvos Savanorių sąjungos pirmininkas J. Tamulis savo kalboje prisiminė vieną epizodą iš nepriklausomybės kovų laikotarpio ir pabrėžė, kad plk. lt. J. Variakojis buvo Lietuvos milžinas, mūsų ateityje jis yra ir liks gyvas, o mes turime stengtis sekti jo pavyzdžiu.

Lietuvių Ev. reformatų žurnalo "Mūsų sparnai" redaktorius P. Bružas išskėlė J. Variakojo asmenybę lietuvių tautos ir Evangelikų reformatų tikėjimo plotmėje, paminėdamas, kad velionis buvo taurus lietuvių patriotas ir religingas asmuo.

Meninė dailė atliko Kristijono Donelaičio aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokiniai Rima Polikaitė ir Jonas Mindaugas Variakojis, velionio vaikaičiai. Rima paskambino kanklėmis d. lietuviškų kūrinių, o Jonas padėkavo savo sukurtą eilėraštį "Savanoriai", kuriame apibūdinamas jo senelis ir jo vadovaujamas 4-tas Lietuvos karaliaus Mindaugo pėst. pulkas. Šis eilėraštis gavo Kr. Donelaičio mokyklų rašinių I-mą premiją.

Akademijai baigiantis buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Plk. lt. J. Variakojo sūnus inž. J. Variakojis padėjo visiems akademijos dalyviams ir svečiams ir pakvietė prie vaišių stalo.

Šiandien jaučiuosi ypatingai privileijuotas, kalbėjo plk. K. Dabulevičius, turėdamas progą pareikšti keletą minčių apie didelių nuopelnų Lietuvos kari, nepriklausomybės kovų dalyvį, 2-ųjų Vyčio kryžiaus ordino kavalerių, kūrėją savanorį, plk. lt. J. Va-

riakojį, jo mirties 20 metų sukaktį minint.

J. Variakojis gimė 1892 m. gegužės 20 d. Rinkuškių kaime, Biržų apskr. I lietuvių tautos laisvės kovą J. Variakojis įsijungė jau 1918 m. pradžioje, būdamas aukšto išsimokslinimo ir turėdamas nemažą gyvenimo patyrimą. 1913 m., baigęs Parnau gimnaziją Estijoje, jis tu pačių metų rudenį stojo į Petrapilio universiteto teisų fakultetą. Po 3-jų metų studijų jis buvo mobilizuotas į Rusijos kariuomenę. 1917 m. Petrapily baigė Vladimiro karo mokyklą ir buvo pasiųstas į Austrijos frontą.

Po bolševikų perversmo Rusijoje jis nuvyko į Voronežą. 1918 m. buvo išrinktas atstovu į lietuvių karių 2-ą suvažiavimą Petrapilyje. Grįžęs iš Petrapilio į Voronežą, buvo deleguotas drauge su L. Noreika ir karininku K. Škirpa į Vilnių pranešti Tautos Tarybai apie lietuvių padėtį Rusijoje ir Tarybų Rusijos nusistatymą Lietuvos ateičiai klausimu. Uždavini atlikęs, Tautos Tarybos buvo paskirtas į Oršą organizuoti lietuvių grąžinimą į Lietuvą.

Grįžęs į Vilnių, J. Variakojis 1918 m. gruodžio 29 d. stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę ir buvo paskirtas Panevėžio srities apsaugos viršininku. Jis Kėdainiuose suorganizavo savanorių būrį, kuris, kovodamas su priešais, išsivystė į Panevėžio atskirą batalioną, vėliau į 4-tą pėst. Lietuvos karaliaus Mindaugo pulką. Jo vadu J. Variakojis išbuvo iki 1921 metų.

Kare su bolševikais J. Variakojis dalyvavo užimant Ukmergę, Panevėžį, Kupiškį, Rokiškį ir Ilukštą. Kovose su bermontininkais J. Variakojis vadovavo svarbiom kautynėm prie Meškuičių, 1920 kare su lenkais J. Variakojis dalyvavo Vilniaus rajone, o vėliau vadovavo Musninkų gimanosiose kautynėse. 1921 m. plk. J. Variakojis buvo paskirtas III Karo apygardos štabo viršininku. Karinių žinių papildymui bei patobulinimui plk. J. Variakojis buvo

komandiruotas į Aukštuosius karininkų kursus, kuriuos baigė 1924 m. 1926 m. išėjo iš kariuomenės atsargon ir apsigyveno savo ūkyje Šešuolėliuose, Ukmergės apskr. Už pasižymėjimus kovose su Lietuvos priešais buvo apdovanotas dviem I rūšies kryžiais II ir III laipnio ordinais. 1928 m. lapkričio 29 d. jis buvo pakviestas į ministerių tarybą susisiekimo ministerijos valdytoju. 1929 m. rugsėjo 24 d. jis grįžo į kariuomenę ir paskirtas Krašto apsaugos ministeriu. Sveikatai pablogėjus, jis prašė prezidentą atleisti iš einamų pareigų ir 1930 m. birželio 28 d. vėl išėjo atsargon ir grįžo į Šešuolėlius ūkininkauti.

Būdamas atsargoje, J. Variakojis plačiai reikišias vietos gyventojų kultūrinėje ir ekonominėje veikloje: steigia ir 10 metų pirmininkauja Žibaly pieno perdirbimo bendrovei, dalyvauja Sirvintų smulkaus kredito draugijos valdyboje ir aktyviai pasireiškia Ukmergės Žemės ūkio draugijoje, kur jis išrenkamas tos draugijos garbės pirmininku.

Nuo 1919 m. buvo Ev. reformatų sinodo kuratorium.

Artėjant antrai sovietų okupacijai, J. Variakojis, vengdamas kankinimų ir sunaikinimo, pasitraukė į Vokietiją. 1949 m. emigravo į JAV ir apsigyveno Chicagoje. Nors sunkiai teko dirbti neprašytą darbą savo ir šeimos pragyvenimui aprūpinti, plk. J. Variakojis ir čia sudėjęs rankas nesėdėjo, bet įsijungė į organizuojamą LKVS Ramovę ir jos veikloje aktyviai dalyvavo. Kai 1950 metais gegužės 14 d. centro valdybos pirmininkas gen. P. Plechavičius sušaukė Chicagoje gyvenusių lietuvių karininkų ramovėnų steigiamąjį susirinkimą, jo pirmininku pakvietė plk. lt. J. Variakojo, nors tame susirinkime buvo keturi generolai ir daug pulkininkų. Susirinkimui nutarus steigti Chicago LKVS Ramovės skyrių, į pirmąją valdybą buvo išrinkti plk. Gaušas, plk. Kalmantas, plk. Repšys, plk. lt. Dabulevičius ir plk. lt. Variakojis. Susirinkus pirmajam posėdžiui, į skyriaus valdybos pirmininkus buvo pasiūlyti du karininkai: plk. Gaušas ir plk. lt. Variakojis. Tačiau, kai buvo priminta, kad mūsų tarpe yra 2-ųjų Vyčio kryžiaus ordino kavalerius, buvęs pulko vadas ir net Krašto apsaugos ministeris, todėl mes turėtumėm paprašyti, kad jis sutiktų valdybą pirmininkauti, o ne vykdyti rinkimus. Pasiūlymas vienbalsiai buvo priimtas, ir plk. lt. J. Variakojis sutiko būti valdybos pirmininku.

Chicago skyriaus ramovėnų v-ba, vadovaujama plk. J. Variakojo, išvystė gana sėkmingą veiklą. Buvo surengtas I-mas išsivystė Lietuvos ginkluotų jėgų atkūrimo minėjimas, vėliau virė tradicija ir iki šiol rengiamas kasmet lapkričio 23 d. ar artimiausią šventadienį. Lietuvos laisviniom reikalams skyrius paaukonimui plk. J. Variakojis buvo

Kiek vėliau skyrių atstovų suvažiavus išrinko plk. J. Variakojo į centro v-ba. Nors jis, pensininku tapęs, gyveno St. Charles miestelyje, o centro v-bos posėdžiai būdavo Chicagoje, t. y. gana toli nuo jo gyvenamos vietos, tas jam nesutrukdė reguliariai dalyvauti visuose posėdžiuose ir svarstomų klausimų nagrinėjime. Plk. J. Variakojis paskyrė nemažai laiko, rinkdamas medžiagą ir rašydamas labai vertingus atsiminimus ir juos išleido pavadinimu "4 pėstininkų Lietuvos karaliaus

Mindaugo pulkas". Plk. J. Variakojis mirė 1963 m. spalio 31 d. St. Charles, Ill. Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Iš čia padarytos nors ir labai nepilnos plk. J. Variakojo gyvenimo apžvalgos matome, kad jis savo pareigą tėvynei Lietuvai atliko kaip tikras jos sūnus ir kaip narsus karys. Mes reikiame jam gilią pagarbą ir padėką už atliktus darbus ir tikime, kad šio krašto, nors ir tolimo, bet svetingo, žemelė jam yra ir bus lengva.

KNYGŲ MYLĖTOJAMS

"Nidos" knygų klubo
išleistų knygų išpardavimas

Antroji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas. 446 psl. 1965 m.	\$3.00
Aštuntoji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas. 412 psl. 1972 m.	3.00
Bėgimai. Novelės. Kazys Almenas. 120 psl. 1965 m.	3.00
Blaukimas liepsnos. Istorinis buities romanas. Fabijonas Neveravičius. II d. 320 psl. 1959 m.	3.50
Daubiškės inteligentai. I tom. Petronėlė Orentaitė. 173 psl. 1962 m.	3.00
Dangus debesyse. Autoriaus išgyvenimai 1918-1919 m. Juozas Švaistas. 325 psl. 1967 m.	3.00
Dėl mūsų sostinės. I d. (Is Vilniaus darbo atsiminimų) Mykolas Biržiška. 304 psl. 1960 m.	3.00
Dėl mūsų sostinės. II d. (Is Vilniaus darbo atsiminimų) Mykolas Biržiška. 246 psl. 1962 m.	3.00
Dėl mūsų sostinės. II d. (Neužgyjusios žaidos) Viktoras Biržiška. 312 psl. 1967 m.	3.00
Devintoji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas. 392 psl. 1976 m.	4.00
Bukolikos ir Georgikos. Publijus Vergilijus Maronas. Vertė dr. A. Rukša. 428 psl. 1975 m.	3.00
Gyventų dienų prisiminimai. Raudoname Petrapilio pragare. 1918-1920. Prof. Viktoras Biržiška. 110 psl. 1980 m.	3.00
Ilgoji naktis. Novelės. Algirdas Lansbergis. 176 psl. 1956 m.	3.00
Inteligentų stalas. Novelės. Antanas Tulya. 178 psl. 1980 m.	3.00
Jaunoji Lietuva. Poema. Maironis. 118 psl. 1963 m.	2.50
Karnavalo aikštėje. Novelės. Juozas Švaistas. 284 psl. 1972 m.	3.00
Ketvirtoji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas. 384 psl. 1967 m.	3.00
Laimės ieškotojai. Novelės. Irena Joerg. 262 psl. 1962 m.	3.00
Manoji daktarija. Atsiminimai. Jonas Miškinis. 192 psl. 1966 m.	3.00
Milžinų rungtynės. Atsiminimai. 1940-1944. Mykolas Vaitkus. 204 psl. 1972 m.	3.00
Milfordo gatvės elegijos. Jonas Aistis. 200 psl. 1969 m.	3.50
Nemunas teka per Atlantą. Novelės. Vytautas Alantas. 264 psl. 1970 m.	3.00
Nepriklausomybės saulėj. Atsiminimai. 1918-1940. Mykolas Vaitkus. I d. 278 psl. 1968 m.	3.00
Nepriklausomybės saulėj. Atsiminimai. 1918-1940. Mykolas Vaitkus. II d. 278 psl. 1968 m.	3.00
Nepriklausomybės saulėj. Atsiminimai. 1918-1940. III d. Mykolas Vaitkus. I d. 278 psl. 1968 m.	3.00
Nepriklausomybės saulėj. Atsiminimai. 1918-1940. III d. Mykolas Vaitkus. II d. 278 psl. 1968 m.	3.00
Nepriklausomybės saulėj. Atsiminimai. 1918-1940. III d. Mykolas Vaitkus. 269 psl. 1969 m.	3.00
Nuskandintas žiedas. Novelės. Juozas Tinišis. 200 psl. 1970 m.	3.00
Paguoda. Akimirnių kronikos I d. Bronys Raila. 428 psl. 1974 m.	3.50
Paguoda. Akimirnių kronikos. II d. Bronys Raila. 374 psl. 1974 m.	3.50
Penktoji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas. 412 psl. 1968 m.	3.00
Pirmoji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas. 374 psl. 1965 m.	3.00
Per giedrą ir šūdrą. Atsiminimai. 1909-1918. Mykolas Vaitkus. 272 psl. 1965 m.	3.00
Politinė sąmonė Lietuvoje ir joje atspindinčios kraštė aiteities vizijos. Aleksandras Štomas su Tomo Venšlovos komentarais. 100 psl. 1980 m.	1.50
Prisikėlimas. Romanas. Alė Rūta. 206 psl. 1968 m.	3.00
Purienos po vandeniu. Dykduonio pasakojimai. Pulgis Andriušis. 158 psl. 1963 m.	3.00
Raibos agavos. Akimirnių kronikos. Bronys Raila. 382 psl. 1983 m.	9.00
Minkštai viršeliai.	10.50
Kietai viršeliai.	10.50
Senasis Vilniaus universitetas. (Vardų ir veikalų atranka) Mykolas Biržiška. 178 psl. 1955 m.	2.00
Sauja derliaus. Skaitymai augantiems ir suaugusiems. Paruošė K. Barėnas. 558 psl. 1957 m.	5.00
Septintoji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas. 464 psl. 1972 m.	3.00
Smilgos. Apeakymai. A. Giedrius. 204 psl. 1969 m.	3.00
Seštoji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas. 400 psl. 1969 m.	3.00
Taikos rytas. Novelių rinkinys. Jurgis Gliauda. 230 psl. 1972 m.	3.50
Taika ateina į slėnį. Romanas. Irena Joerg. 138 psl. 1957 m.	2.00
Tolimų kraštų mirazai. Ava Sandargienė. 342 psl. 1976 m.	4.00
Trečioji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas. 414 psl. 1966 m.	3.00
Sviesa lange. Romanas. Juozas Kralkauskas. 248 psl. 1960 m.	4.00
Vilkutė. Apsysaka. Šatrijos Ragana. 144 psl. 1964 m.	2.00
Vilniaus rūbas. Romanas. Petras Tarulis. 496 psl. 1965 m.	3.50
Zemaičio šnekos. I d. Ignas Končius. 285 psl. 1961 m.	3.00
Zemaičio šnekos. II d. Ignas Končius. 240 psl. 1961 m.	3.00
Putinas mano atsiminimuose. M. M. Mykolaitytė. 448 psl. 1977 m.	5.00
Dešimtoji pradalgė. Literatūros metraštis. Red. K. Barėnas. 482 psl. 1980 m.	6.00

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Pastaba: Užsakant knygas per pašta, pinigų nesiųsti. Užsimokėsite gavę sąskaitą. Šį sąrašą išskirkite ir pasilaikykite.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

10 - 20 - 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. GA 4-8654

ISNUOMOJAMA - FOR RENT

ISNUOM. 3-jų kamb. butas (be baldų) materiai - pensininkei. Apšildymas, gasas, elektra. Pirmame aukšte, Kampiniame name. Nuoma nebrangi. Skamb. po 6 val. vak. tel. 776-3288.

REAL ESTATE

LARGE WOODED LOT on 13th Fairway, Cortez Golf course. All Utilities available. Hot Springs Village, Arkansas. \$19,995. Call 915-673-9303 or write -

O. D. McCOLLUM, 1902 Willow Dr. Abilene, Texas 79602

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, Tel. 927-5980

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių išskietimai, pildomi Pilietybės Prashymai ir kitokie blankai.

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUENYNS

Tel - RE 7-5168

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną - lietuviškai.

SERAPINAS - Tel. 636-2960

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. - WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

NUO LINKUVOS IKI ČIKAGOS

IZIDORIUS STRAUKAS

Tai įdomi prisiminimų knyga vieno žmogaus, kuris yra jau šimtmetis, (gimęs 1887 m. vas. 16 d.) prisiminimai iš senų laikų, o taip pat apie įsikūrimą Amerikoje įspūdingai šiame krašte bei meile Lietuvai. Knyga yra 431 psl., gražiai atspausdinta "Draugo" spaustuve. Viršelis ir aplankai dail. Petro Aleksos. Kaina su persuntimu 9 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

Perskaityt "Drauga" duokite jį kitiems pasiskaityti.

ISIGYKITE DABAR

XX amž. Madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausią premija tarp-lituaniniam madonų meno festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėj sąjungoje New Yorke. Tai puošni dail. FOVILO PUZINO fotografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas kartu ir XX amž. Madona. Kaina su persuntimu 27 dol. Puiki do-

vanas ir tinka bent kurioms programoms teltkti bet kam: svetintautui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Illinois gyventojai pridėda \$1.50 valstyjos mokestis.

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and So. Western Avenue

Main Bank - 6316 South Western GR 6-5100

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hot Springs, Ark.

„LEISKIT Į TĖVYNĖ“ RADIJAS

Kražių skerdynių 90 m. sukaktis buvo išsamiai paminėta „Leiskit į Tėvynę“ radijo lapkričio 13 dienos laidoje. Programoje dalyvavo ir vietos gyventojas lituanistas Petras Balčiūnas, mokytojas Kražių „Žiburio“ gimnazijoje. Lapkričio 27 dienos transliacija buvo skirta Lietuvos kariuomenės šventei atžymėti, minint jos atkūrimo 65 m. sukaktį. Tema „Kariuomenės šventė ir mes“ kalbėjo aktyvus Los Angeles lietuvių kolonijos veikėjas ir ilgametis Lietuvos karių veteranų sąjungos „Ramovė“ Los Angeles skyriaus pirmininkas Vladas Šimoliūnas. Muzikinėje dalyje buvo perduotos ištraukos iš operų „Pilenai“ bei „Gražina“ ir kariški maršai. Gruodžio 4 dienos laidoje kalbės kun. dr. Juozas Prunskis — mintys Advento rimčiai. Gruodžio 4 dienos transliacijoje klausytojai bus supažindinti su Br. Kviklio Lietuvos Bažnyčios trečiuoju tomu — „Kauno arkivyskupija“.

Artėjant Kalėdų šventėms, pranešame klausytojams, kurie nori pasveikinti savo draugus bei pažįstamus švenčių proga radijo bangomis, skambinti tel. 321-9641 arba rašyti S. Šmaizienėi, 204 Hilltop Drive, Hot Springs, Ark., 71913. Su pageidavimais kreiptis ne vėliau gruodžio 15-tos.

SVEČIAI

Spalio, lapkričio mėnesiais netrukus svečių Hot Springs mieste. Saulėtas, malonus oras ir žavingi ežerai suviliojo ne vieną pasigrožėti rudenėjančią gamtą arba pasisemti sveikatos mineralinėse voniose. Iš Chicago čia atostogavo Rūta ir Vytautas Graužiniai, Stasė ir Vytautas Paulioniai, Sofija ir Vytautas Ripskiai.

LAIŠKAS

Gerb. Redakcija

Rašau Jums išreikšti padėką už neseniai „Draugo“ puslapiuose pasirodžiusius „m. dr.“ paruoštus vedamuosius ryšium su JAV-ų Office of Special Investigations iškeltom denaturalizacijos ir deportacijos byloms.

Jūsų pristatyta faktiška, tiksliai, plačios apimties informacija suteikė skaitytojams progą susipažinti su esančia krize. Tų faktų ir įvykių analizė tikrai padės sukelti išeivijos politinį sąmoningumą šiuo reikalu. Esate ne tik išpildę sąžiningo laikraščio pareigą, bet ir atlikę didelę dalį to darbo, kurio turėtų smarkiau imtis mūsų centrinės organizacijos.

Ypatingo dėmesio verti buvo tie vedamieji, kurie aptarė „Naujiene“ pasirodžiusį vedamąjį, užvardintą „Federalinis teisėjas išmetė visas O. S. I. bylas“. Kai „Naujienu“ straipsnis pasirodė, buvo liūdna, pikta ir skaudu patirti, kad kai kurie to dienraščio skaitytojais patikėjo ir priėmė už tiesą tai, kas ten buvo prirašyta. To straipsnio netikslumai, o kai kur net gryna fabrikacija yra nepriimtini ir neatsakomingi žurnalistinai prasižengimai bet kokiam leidinyje. Už jų atskleidimą ir tikrosios apkaltintųjų padėties rimtumo pristatymą turėtų būti dėkingas kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi tikroji tiesa.

Viliuosi, kad ir visa kita lietuviškoji spauda paseks Jūsų pavyzdžiu ir parodyta iniciatyva šios kritiškos problemos tiksliai pristatymu mūsų visuomenėi.

Su pagarba
Rasa Razgaitienė
Kordinatorė
Americans for Due Process

Liucija Tijnėlienė, Nikodemus Abramus, Petras Vėbra, Gerda ir Leonas Gruzai, Stasė ir Kazys Gričiai iš Santa Monica, Calif., Jurgis Idzelis iš New Yorko. Pas Jurgį Kezį trumpam buvo atvykę abu jo sūnūs: kun. Algimantas Kezys iš Chicago ir Romas Kezys, „Laisvės Žiburio“ radijo vedėjas, iš New Yorko. Padėkos dienos savaitgalį pas Reingą ir Napoleoną Sabaliūnus praleido abi dukros su šeimomis iš Chicago, o pas S. P. Šmaizius dukros su šeimomis iš Memphis, Tennessee.

LIGONIAI

Po sunkių operacijų Little Rock ligoninėse ir namuose sveiksta L. Sabaliūnas, Liucija Gudeliene ir Elena Andrusytė. Sunkiai serga Leonardas Budginas ir priežiūros reikalingas Julius Verba, grįžęs neseniai iš ligoninės.

Mirtis

Lapkričio 14 dieną mirė Bronius Gudonis po sunkios, bet neilgos ligos. Velionis buvo 78 metų amžiaus. Didžiam nuliūdime pasiliko žmona Ona, sūnus Sibire, duktė ir dvi

seserys Lietuvoje, svainis Antanas Kruklys ir Grigaičių šeima Hot Springs mieste. Po religinių apeigų ir po šv. Mišių Šv. Marijos bažnyčioje, atnaujintai kun. Petro Patlabos, palaidotas Kalvarijos kapinėse lapkričio 17 dieną.

NAUJA KNYGA

Kun. Jonas Burkus, gyvenantis Hot Springs, nors jau ir pensijoje, plunksnos nepaada ir šalį Greitu laiku išspaudos išeis jo nauja knyga „Tėvas Ginas“, kuri šiuo metu baigiama rinkti M. Morkūno spaustuveje, Chicagoje. Knygoje rašoma apie stigmatizuotą vienuolį, gyvenantį Italijoje, kur jo maldų ir kentėjimų dėka įvyksta daug išgyjimų ir atsivertimų.

SIMAS KAŠELIONIS

Simas Kašeliolis, nuoširdus lietuvių literatūros rėmėjas, ilgametis „Dirvos“ novelių konkursų mecenatas, palikęs Chicago, persikėlė gyventi į Hot Springs. Laikinai apsisusto pas Feliksą Mackevičių ir žvalgosi nuolatines gyvenamos vietas. Linkime naujam gyventojui patogiai įsikurti ir įsigyti vietos visuomeninę veiklą.

Salomėja Šmaizienė

KALĖDINIS POBŪVIS

Jau eilę metų Hot Springs miesto Konvencijų auditorijoje yra ruošiamas bendras Kalėdų pobūvis. „Christmas to Share“, globojamas AARP (American Association of Retired Persons) - SCSEP (Senior Community Service Employment Program) Hot Springs skyriaus ir Prekybos rūmų. SCSEP direktorė Esther M. McKeever palaiko glaudų ryšį

su lietuviams ir lietuviška eglytė būdavo dėmesio centras kalėdinio pobūvio metu. Gaila, dėl sušlubavusių sveikatų šiais metais lietuviškos eglytės nebus, bet visi lietuviams kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti ir su visais pabendrauti kalėdinėje nuotaikoje. McKeever dalyvavo „Leiskit į Tėvynę“ radijo gruodžio 4 dienos transliacijoje, kviesdama į pobūvį ir dėkodama Wal-Mart krautuvių direktoriui už padovanojimą saldinių 80.00 dol.

DRAUGAS, antradienis, 1983 m. gruodžio mėn. 6 d. 5

vertės, kurie bus išdalinti Christmas Party”. dalyvaujantiems tame kalėdiniam parengime, kuris skelbiamas kaip „Arkansa's Largest Senior Citizens

Christmas Party”.

Pobūvis vyks gruodžio 11 dieną, sekmadienį. Programos pradžia 2 val. po pietų. S. Šmaizienė.

A. + A. LIUDVINA GAIDAMAVIČIUS JANUSAITE

Amerikoje išgyveno 70 metų.

Mirė 1983 m. gruodžio 2 d., sulaukusi senatvės.

Gimė Lietuvoje, Užvintų parapijoje, Zalvių kaime.

Pasiliko dideliame nuliūdime pusseserių vaikai: Seselė Mary Kardelis, Anthony Kardelis, Ann Healy ir Bernice Feliss ir jų šeimos, ir vyro sesers duktė Marge Lukas su šeima.

Buvo Garbės Narė Tėvų Pranciškonų ir Amžina Narė: Sv. Kazimiero Seselių, Tėvų Marijonų ir Tėvų Jėzuitų.

Kūnas pašarvotas Lack koplyčioje, 2324 W. 69th Street, sekmadienį ir pirmadienį nuo 2-os val. popiet iki 9-os val. vakaro.

Laidotuvės įvyks antradienį, gruodžio 6 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Svč. Panelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę: GIMINES

Laidotuvių direkt. Lack ir Sūnūs — Tel. RE 7-1213.

MAŽEIKA-EVANS

Laidotuvių Direktorai

— o —

Laidojame iš 2424 W. 69th Street

Tel. 737-8600

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

BIELIŪNAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

A. + A. ONA KUPČINSKIENĖ LUŠAITYTĖ

Gyveno West m. nt, Illinois, anksčiau gyv. Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė gruodžio 4 d., 1983 m., 8:31 val. ryto, sulaukus 79 m. amž.

Gimė Lietuvoje, Marijampolės apskrityje. Amerikoje išgyveno 34 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Birutė Sasnauskienė, žentas Albinas, anūka Judita ir Jonas, Lietuvoje anūks Ramunėlė ir Jurgita, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas antradienį nuo 2 iki 9 val. vakaro Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 7 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Svč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: DUKTĖ, ŽENTAS ir ANOKAI

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

A. + A. ALBERTUI TAMOŠIŪNUI mirus,

dukterims VIDAI ir ALDONAI su ŠEIMOMIS ir GIMINĖMS gilią užuojautą reiškia

LDK Birutės Dr-jos Centrinis Skyrius ir LKV S-gos Ramovės Chicago Skyrius

A. + A. ALBERTUI TAMOŠIŪNUI

mirus, žmonai ALDONAI ir Akademinių Skautų Sąjungos narėms dukterims fil. VIDAI ir fil. ALDONAI, žentams ŠARŪNUI ir ANTANUI bei visiems giminėms ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą.

Filisterių Skautų Sąjungos
Chicago Skyrius

Brangiai
A. + A. STEFANIJAI JUODIKIENEI mirus, jos vyrui Jonui ir sūnui Algiui reiškia giliausią užuojautą ir kartu išgyvename tą skaudų liūdesį.

ANTANAS, MARIJA ir VIDA KIZIAI

A. + A. Teis. ONAI TAMULEVIČIENEI

mirus, jos sūnui JONUI, marčiai JŪRATEI ir ANOKAMS reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

CHICAGOS LIETUVIŲ TEISININKŲ
DRAUGIJOS NARIAI

Brangiai motinai

A. + A.

ONAI TAMULEVIČIENEI mirus, jos sūnui, mūsų melam nariui, fil. JONUI ir jo žmonai fil. JŪRATEI bei visai ŠEIMAI reiškia giliausią užuojautą ir kartu liūdimė.

Filisterių Skautų Sąjungos
Chicago Skyrius

A. + A.
A. + A. ALBERTUI TAMOŠIŪNUI mirus, Aldoną, Vidą ir Šarūną liūdesio valandose užjaučiame ir kartu liūdimė.

MOTIEJUS, ALDONA, VYTAS
ir AUDRA RIMAI

A. + A. ALFONSUI ŽVINKLIUI mirus,

jo ŠEIMAI Vilniuje ir broliui KUN. ANTANUI Wisconsinie reiškia gilią užuojautą.

DAGMARA ir TADAS JURCIAI
SOFIJA ir ALEKSAS KIKILAI
OLGA ir VACYS NUMGAUDAI

Mylimam broliui

A. + A. ALFONSUI ŽVINKLIUI Lietuvoje mirus, jo broliui KUN. ANTANUI ŽVINKLIUI reiškia gilią užuojautą ir drauge liūdimė.

SIMAS ir ONA PAULIAI
ALGIS, EDMUNDAS, ALDONA
IRENA, ROMA ir JŪ ŠEIMOS

MYLIMAM VYRUI IR TĖVELIUI

A. + A.

ALBERTUI TAMOŠIŪNUI mirus, žmonai ALDONAI, dukterims VIDAI su vyru ŠARŪNU, ALDONAI su vyru ANTANU ir GIMINĖMS reiškia giliausią užuojautą ir kartu liūdimė.

Apolonija ir Juozas Vitkai

A. + A.
ALBERTUI TAMOŠIŪNUI mirus, žmonai Aldonai, dukterims Vidai ir Aldonai su šeimomis reiškia gilią užuojautą ir drauge liūdimė.

DAGMARA ir TADAS JURCIAI

A. + A.
ALBERTUI TAMOŠIŪNUI mirus, žmoną ALDONĄ, dukteris — VIDĄ ir ALDONĄ, žentus — ŠARŪNĄ RIMĄ ir ANTANĄ RAUČĄ, gilaus liūdesio dienoje nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Jadvyga ir Aleksandras Atučiai

APLINK MUS

× "Draugo" kalendorius ir Kalėdų sveikinimų kortelės pirmadienį išsiųstos skaitytojams. Kas šiomis dienomis negautų, prašomi skambinti į "Draugo" administraciją. Prie siuntinių pridėti laiški, kuriuos taip pat prašoma perskaityti.

× Marijonų Bendradarbių sąjungos Chicago apskritys rengia kalėdinį pobūvį gruodžio 27 d., tuoj po Kalėdų, 1 val. p. p. Marijonų vienuolyno svetainėje. Kas norėtų dalyvauti, prašomi užsiregistruoti iš anksto, skambinant pirm. Stellai Kaulakienėi tel. 225-3016, sekr. P. Tamošiūnienei tel. 656-0266, vicepirm. Vicki Leone tel. 354-7145. Auka asmeniui 7 dol.

× Laimutis Nargelėnas, kilęs iš Pawnee, Ill., iki šiol buvęs kriminalinių investigacijų Illinois departamento viršininkas, gubernatoriaus J. Thompsono paskirtas Illinois policijos superintendentu. Laimutis Nargelėnas yra buvęs mokytojas ir vedėjas policijos akademijos. Pareigas perims nuo ateinančių metų sausio 1 dienos.

× A. a. Viktorija Petrauskienė, ilgai gyvenusi Cicero, Ill., gruodžio 2 d. mirė South Bend, Ind. Pašarvota Petkaus Marquette laidotuvių koplyčioje. Pamaldos už velionę bus gruodžio 6 d. šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje West Pulmame, o po to bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Velionė buvo motina a. a. kun. Stasio Petrausko, šv. Petro ir Povilo parapijos klebono. Likę nuliūdimo du sūnūs su šeimomis.

× Marquette Parko Lieuvių namų savininkų narių rinkiminis susirinkimas bus gruodžio 16 d., penkadienį, 7:30 val. vak. parapijos salėje. Bus renkama 1984 metų valdyba. Nariai, apsimokėję nario mokesį, prašomi dalyvauti.

× Mūsų Opera Naujų Metų sutikimo pokylį rengia Jaunimo centras. Vietas prašome rezervuoti pas Operos vicepirmininkus: Jurgį Vidžiūną — 767-5609 ir Vaclovą Momkų — 925-6193. Paskambinus jiems, Jūs sužinosite ir visas kitas to pokylio informacijas. (pr.)

× A. a. Vytautas Bičkus prieš penkeris metus iškeliavo amžinybėn. Jo šviesiam atminimui, jo žmona Prudencija Bičkienė-Jakubauskienė savo ankstyvesnio 1000 dol. auką dar padidino 500 dol. įnašu Lietuvių Fondui. (pr.)

× Vaznelių Gifts International Parduotuvė, kiljėtų patogumui, iki Kalėdų bus atidara ir sekmadieniais nuo 11—5 val. popiet. (sk.)

× Vyresnio amžiaus moteriai arba vyrui pusiau privatus butas. 71 ir Mozart. Klauskit Mr. Vito — tel. 436-7621. (sk.)

× 1984 m. kasdien nušlėpamas Kalendorius jau gaunamas Vaznelių Gifts International krautuvių, kuri yra atidara ir sekmadieniais nuo 11—5 val. popiet. (sk.)

× Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Taip pat darome aluminijaus ir medžio darbus. Skamb. Algijai Jasaičiui tel. 434-4486 arba 434-2165. (sk.)

ARAS
Dengiame ir taisome visų rūšių STOGUS.
Su ankstu patvirtimu, esame apdrausti. Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717

× Dana M. Saliklytė parašė laišką "Chicago Tribune" dienraščiui, padėkodama Howard Tynneriui už gerus straipsnius apie okupuotą Lietuvą. Laiskas išspausdintas gruodžio 3 d. laidoje.

× Rūtos Garūnaitės su Dan Sula užsakė prieš santuoką eina šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

× Jūratė (Jakševičiūtė) ir dr. Gerard Mohen susilaukė sūnaus Antano. Broliuku džiaugiasi vyresnė dukrelė Silvija, taip pat iš naujo senelėmis tapusios dr. Janina Jakševičienė ir Jewel Mohen.

× Rasa Šoliūnaitė ruošia trumpą muzikinę programą — sveikinimą dr. Adolfo Damušio jubiliejinio pagerbimo popietėje šį sekmadienį, gruodžio 11 d., 2 val. Ateitininkų namuose. Rasa ir jos vadovaujami moksleiviai ateitininkai Padėkos dienos savaitgalį praleido Dainavos stovykloje specialiuose kursuose. Dainavos stovykla, kurios įsteigėjas buvo dr. Damušis, ateitininkams ir visam lietuviškam jaunimui yra padaręs nepaprastai didelę ir teigiamą įtaką.

× ALRK Moterų sąjungos 46 knopos metinis susirinkimas ir naujos valdybos rinkimai bus gruodžio 10 d., šeštadienį, 2:30 val. p. p. Antano ir Jean Pargauskų namuose, 8411 So. Komensky Ave. Bus sudėtinis Kalėdų stalas, dainų ir dovanėlių. Kviečiamos narės susirinkime dalyvauti.

Rasa Buntinaitė deklamuoja Tilžės akto paskelbimo 65 m. sukakties minėjime Chicagoje.

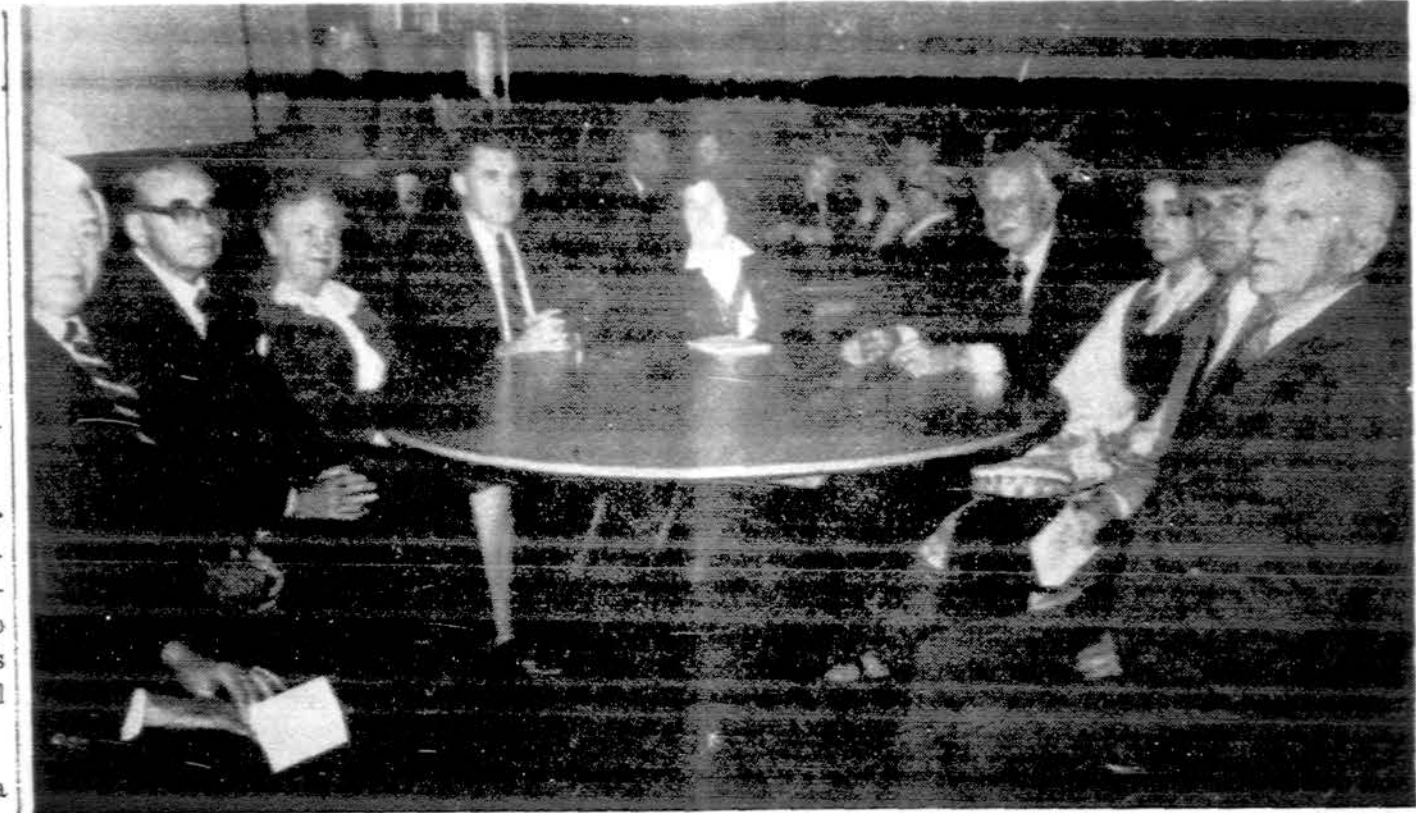
Nuotr. P. Malėtos

× Lietuvių Tautinės sąjungos Chicago skyrius ruošia Lietuvių Tautiniuose namuose Naujų 1984 metų sutikimą. Pradžią gruodžio 31 dieną, 8 val. vakare. Bus skani, šilta vakarienė, šampanas ir jauki, šokti žadanti "Gintaro" orkestro muzika. Viskas tik už 17.50 dolerių! Stalus po 10 žmonių ir pavieni asmenys ligi gruodžio 28 dienos kasdien gali užsisakyti šiais telefonais: 776-3547 V. Lenkevičienė, ir 778-7707 B. Kasakaitis. Ligi malonaus pasimatymo Naujų metų išvakarėse.

Skyriaus valdyba (pr.)

× Juozas Brazaitis — Raštai IV. Kultūros rūpesčiai, Kultūrininkai, Teatras, Mokyklos klausimais. Redakcinė komisija: Alina Skrupskelienė ir Česlovas Grincevičius. Leidinys su tvarkytas skyriais, įvairia medžiagos tematika, kuri apima labai platų Lietuvos kultūrinio gyvenimo lauką. Techninis šio tomo sutvarkymas yra toks pat, kaip ir trijų pirmųjų. Išleido į Laisvę Fondas lietuviškai kultūrai ugdyti, 564 psl. Aplankai ir viršelis Ados Sutkuvienės. Šio tomo mecenatai dr. Juozas ir Aleksandra Kazickai. Spausdino "Draugo" spaustuvė. Kaina su persiuntimu 16,50 dol. Užsakymus siųsti: "Draugas", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. (pr.)

× Pakelkite namų šeiminiškės nuotaiką — išveskite visą šeimą pavakarieniauti į Deni's Grecian Inn, 5000 West 95 St., Oak Lawn, Ill. 312-425-6111. Kas antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį tarp 4 ir 8 valandos vakaro pilni graikiški pietūs (specials) tik 4.95 dol. asmeniui. Po 8 valandos vakaro antradienio ir trečiadienio vakarais, su šios dienos "Draugo", gausite 10% nuolaidą nuo sąskaitos. (sk.)

Tilžės akto paskelbimo 65 m. sukakties minėjime Chicagoje dalyvių tarpe. Iš kairės: kun. Eugenijus Gerulis, minėjimo paskaitininkas Algirdas Gustaitis, E. Mikovaitienė, Liet. Šaulių s-gos pirm. Karolis Milkovaitis, Irena Rejienė, evangelikų-liuteronų "Tėviskės" parapijos kun. senjoras Anas Trakis, Rasa Buntinaitė, Algimantas Kleinaitis ir Vytauto Didž. šaulių rinktinės vadas I. Isganaitis. Nuotr. C. Genučio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

TILŽĖS AKTO PASKELBIMO 65 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS

"Lapkričio 30-toji Mažosios Lietuvos lietuviams yra tolygi Vasario 16-tajai, nes tą dieną, 1918 m. sausio 16 d., Lietuva tapo nepriklausoma. Šiandien, 65-erius metus Maž. Lietuvos Lietuvių tarybos Tilžės paskelbtu aktu buvo išreikšta to krašto gyventojų valia ir pagaidavimas prisijungti ir sudaryti vieną nepriklausomą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje" — tokiais žodžiais Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio narys Vincas Ziobrys pradėjo lapkričio 20 d. Šaulių namuose Chicagoje suruoštą Tilžės akto 65-kerių metų sukakties minėjimą. Minėjimas buvo surengtas Maž. Lietuvos Lietuvių draugijos,

aktyviai prisidedant šauliams ir šaulėms. Daugiausiai pavykęs buvo žavusis "Malūnas", Vyresniesiems kuriant šėimas, šokėjų sąstatas gerokai pasikeitęs, bet talentingos vadovės Violetos Atkins vadovaujami, jaunieji šokėjai per trumpą laiką pasiekė pasigėrėtinų rezultatų ir savo atliekamais šokiais žavėjo šio minėjimo dalyvius. Šokius akordeono muzika palydėjo Ažuolas Stelmokas. Pareiškiant padėką programos atlikėjams, dainininkei ir šokių sambūrio vadovei buvo įteikta raudonų rožių.

Programą vesti pakviestas Algis Regis trumpai apibūdino Tilžės akto reikšmę ir jo signatarų likimą. Tilžės akto atitinkamu orumu perskaitė Maž. Lietuvos Lietuvių draugijos valdybos narys Algimantas Kleinaitis. Programos vedėjo vaidžiai apibūdintas Mažosios Lietuvos reikalais nuolat besisiekęs Algirdas Gustaitis, pusvalandį trukusią paskaitą apžvelgė Maž. Lietuvos istoriją ir priežastis privedusias prie 1918 m. paskelbto Tilžės akto ir jo pasekmes. Paskaita dalyvių buvo su dmesiu išklaudyta.

Po paskaitos dainininkė Aldona Buntinaitė padainavo "Aušros" laikotarpio vėsk. A. Barausko sukurtą "Giedu dainele". Progai tinkamą Kotrynos Grigaitytės eilėraštį "Mažoji Lietuva" giliai įsijautimu padeklamavo jauniausioji Buntinų šeimos dukra Rasa Buntinaitė. Po to dar dvi dainas — Martyno Jankaus užrašytą ir muz. St. Šimkaus harmonizuotą prūsų laudies dainą "Vai kur nužėgiuos" ir Vaičaičio sukurtą (muzika St. Šimkaus) "Kur bakūžė samana" padainavo Aldona Buntinaitė akompanuojant pianistei Nijolei Kupštaitėi.

Lietuvių tautos vargai, liūdesys ir džiaugsmas atsispindi liaudies dainose ir tautiniuose šokiuose: tad ir šiame minėjime. Šalia elegiškių dainų, nuotaiką praskaidrino "Vyčio" tautinių šokių sambūrio šokėjai givai

pašokdami šešis šokius, kurių geriausiai pavykęs buvo žavusis "Malūnas". Vyresniesiems kuriant šėimas, šokėjų sąstatas gerokai pasikeitęs, bet talentingos vadovės Violetos Atkins vadovaujami, jaunieji šokėjai per trumpą laiką pasiekė pasigėrėtinų rezultatų ir savo atliekamais šokiais žavėjo šio minėjimo dalyvius. Šokius akordeono muzika palydėjo Ažuolas Stelmokas. Pareiškiant padėką programos atlikėjams, dainininkei ir šokių sambūrio vadovei buvo įteikta raudonų rožių. Minėjimui baigiantis buvo gauta liepos 4 ir 5 d. Chicagoje vykusio Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio priimtoji rezoliucija, patvirtinta rezistencinio sąjūdžio tarybos ir pasirašyta tuometinio MLR sąjūdžio pirmininko Martyno Brako ir suvažiavimo rengimo komisijos pirmininko Kristupo Kikučio. Rezo-vedėjo Algio Regio, šio minėjimo dalyvių buvo paremta pritarimo plojimais. Minėjimas buvo baigtas viensiems sugiedojus "Lietuviais esame mes gimę". Džiugu, kad šis reikšmingas minėjimas, pradėtas prieš penkerius metus, kasmet susilaukia vis didesnio dėmesio Chicago visuomenėje. Į minėjimus atsilanko vis gausesnį lankytojų, o spauda ir lietuviškos radijo valandėlės skiria vietas ir laiko šiam svarbiai istoriniam įvykiui paminėti ir visuomenę apie jį informuoti. Mažosios Lietuvos lietuvių itin dėkingi lietuviškos spaudos redaktoriams, radijo valandėlių vedėjams ir minėjimų dalyviams. Pagarbos nusielpo miešiai talkon ateiną šauliai (kurie šiuo atveju nei nuomos už salės naudojimą neėmė), taip pat savo lėšomis iš Kalifornijos atvykęs A. Gustaitis bei jį nuošir-

pašokdami šešis šokius, kurių geriausiai pavykęs buvo žavusis "Malūnas". Vyresniesiems kuriant šėimas, šokėjų sąstatas gerokai pasikeitęs, bet talentingos vadovės Violetos Atkins vadovaujami, jaunieji šokėjai per trumpą laiką pasiekė pasigėrėtinų rezultatų ir savo atliekamais šokiais žavėjo šio minėjimo dalyvius. Šokius akordeono muzika palydėjo Ažuolas Stelmokas. Pareiškiant padėką programos atlikėjams, dainininkei ir šokių sambūrio vadovei buvo įteikta raudonų rožių.

Minėjimui baigiantis buvo gauta liepos 4 ir 5 d. Chicagoje vykusio Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio priimtoji rezoliucija, patvirtinta rezistencinio sąjūdžio tarybos ir pasirašyta tuometinio MLR sąjūdžio pirmininko Martyno Brako ir suvažiavimo rengimo komisijos pirmininko Kristupo Kikučio. Rezo-vedėjo Algio Regio, šio minėjimo dalyvių buvo paremta pritarimo plojimais. Minėjimas buvo baigtas viensiems sugiedojus "Lietuviais esame mes gimę". Džiugu, kad šis reikšmingas minėjimas, pradėtas prieš penkerius metus, kasmet susilaukia vis didesnio dėmesio Chicago visuomenėje. Į minėjimus atsilanko vis gausesnį lankytojų, o spauda ir lietuviškos radijo valandėlės skiria vietas ir laiko šiam svarbiai istoriniam įvykiui paminėti ir visuomenę apie jį informuoti. Mažosios Lietuvos lietuvių itin dėkingi lietuviškos spaudos redaktoriams, radijo valandėlių vedėjams ir minėjimų dalyviams. Pagarbos nusielpo miešiai talkon ateiną šauliai (kurie šiuo atveju nei nuomos už salės naudojimą neėmė), taip pat savo lėšomis iš Kalifornijos atvykęs A. Gustaitis bei jį nuošir-

pašokdami šešis šokius, kurių geriausiai pavykęs buvo žavusis "Malūnas". Vyresniesiems kuriant šėimas, šokėjų sąstatas gerokai pasikeitęs, bet talentingos vadovės Violetos Atkins vadovaujami, jaunieji šokėjai per trumpą laiką pasiekė pasigėrėtinų rezultatų ir savo atliekamais šokiais žavėjo šio minėjimo dalyvius. Šokius akordeono muzika palydėjo Ažuolas Stelmokas. Pareiškiant padėką programos atlikėjams, dainininkei ir šokių sambūrio vadovei buvo įteikta raudonų rožių. Minėjimui baigiantis buvo gauta liepos 4 ir 5 d. Chicagoje vykusio Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio priimtoji rezoliucija, patvirtinta rezistencinio sąjūdžio tarybos ir pasirašyta tuometinio MLR sąjūdžio pirmininko Martyno Brako ir suvažiavimo rengimo komisijos pirmininko Kristupo Kikučio. Rezo-vedėjo Algio Regio, šio minėjimo dalyvių buvo paremta pritarimo plojimais. Minėjimas buvo baigtas viensiems sugiedojus "Lietuviais esame mes gimę". Džiugu, kad šis reikšmingas minėjimas, pradėtas prieš penkerius metus, kasmet susilaukia vis didesnio dėmesio Chicago visuomenėje. Į minėjimus atsilanko vis gausesnį lankytojų, o spauda ir lietuviškos radijo valandėlės skiria vietas ir laiko šiam svarbiai istoriniam įvykiui paminėti ir visuomenę apie jį informuoti. Mažosios Lietuvos lietuvių itin dėkingi lietuviškos spaudos redaktoriams, radijo valandėlių vedėjams ir minėjimų dalyviams. Pagarbos nusielpo miešiai talkon ateiną šauliai (kurie šiuo atveju nei nuomos už salės naudojimą neėmė), taip pat savo lėšomis iš Kalifornijos atvykęs A. Gustaitis bei jį nuošir-

pašokdami šešis šokius, kurių geriausiai pavykęs buvo žavusis "Malūnas". Vyresniesiems kuriant šėimas, šokėjų sąstatas gerokai pasikeitęs, bet talentingos vadovės Violetos Atkins vadovaujami, jaunieji šokėjai per trumpą laiką pasiekė pasigėrėtinų rezultatų ir savo atliekamais šokiais žavėjo šio minėjimo dalyvius. Šokius akordeono muzika palydėjo Ažuolas Stelmokas. Pareiškiant padėką programos atlikėjams, dainininkei ir šokių sambūrio vadovei buvo įteikta raudonų rožių. Minėjimui baigiantis buvo gauta liepos 4 ir 5 d. Chicagoje vykusio Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio priimtoji rezoliucija, patvirtinta rezistencinio sąjūdžio tarybos ir pasirašyta tuometinio MLR sąjūdžio pirmininko Martyno Brako ir suvažiavimo rengimo komisijos pirmininko Kristupo Kikučio. Rezo-vedėjo Algio Regio, šio minėjimo dalyvių buvo paremta pritarimo plojimais. Minėjimas buvo baigtas viensiems sugiedojus "Lietuviais esame mes gimę". Džiugu, kad šis reikšmingas minėjimas, pradėtas prieš penkerius metus, kasmet susilaukia vis didesnio dėmesio Chicago visuomenėje. Į minėjimus atsilanko vis gausesnį lankytojų, o spauda ir lietuviškos radijo valandėlės skiria vietas ir laiko šiam svarbiai istoriniam įvykiui paminėti ir visuomenę apie jį informuoti. Mažosios Lietuvos lietuvių itin dėkingi lietuviškos spaudos redaktoriams, radijo valandėlių vedėjams ir minėjimų dalyviams. Pagarbos nusielpo miešiai talkon ateiną šauliai (kurie šiuo atveju nei nuomos už salės naudojimą neėmė), taip pat savo lėšomis iš Kalifornijos atvykęs A. Gustaitis bei jį nuošir-

pašokdami šešis šokius, kurių geriausiai pavykęs buvo žavusis "Malūnas". Vyresniesiems kuriant šėimas, šokėjų sąstatas gerokai pasikeitęs, bet talentingos vadovės Violetos Atkins vadovaujami, jaunieji šokėjai per trumpą laiką pasiekė pasigėrėtinų rezultatų ir savo atliekamais šokiais žavėjo šio minėjimo dalyvius. Šokius akordeono muzika palydėjo Ažuolas Stelmokas. Pareiškiant padėką programos atlikėjams, dainininkei ir šokių sambūrio vadovei buvo įteikta raudonų rožių. Minėjimui baigiantis buvo gauta liepos 4 ir 5 d. Chicagoje vykusio Maž. Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio priimtoji rezoliucija, patvirtinta rezistencinio sąjūdžio tarybos ir pasirašyta tuometinio MLR sąjūdžio pirmininko Martyno Brako ir suvažiavimo rengimo komisijos pirmininko Kristupo Kikučio. Rezo-vedėjo Algio Regio, šio minėjimo dalyvių buvo paremta pritarimo plojimais. Minėjimas buvo baigtas viensiems sugiedojus "Lietuviais esame mes gimę". Džiugu, kad šis reikšmingas minėjimas, pradėtas prieš penkerius metus, kasmet susilaukia vis didesnio dėmesio Chicago visuomenėje. Į minėjimus atsilanko vis gausesnį lankytojų, o spauda ir lietuviškos radijo valandėlės skiria vietas ir laiko šiam svarbiai istoriniam įvykiui paminėti ir visuomenę apie jį informuoti. Mažosios Lietuvos lietuvių itin dėkingi lietuviškos spaudos redaktoriams, radijo valandėlių vedėjams ir minėjimų dalyviams. Pagarbos nusielpo miešiai talkon ateiną šauliai (kurie šiuo atveju nei nuomos už salės naudojimą neėmė), taip pat savo lėšomis iš Kalifornijos atvykęs A. Gustaitis bei jį nuošir-

Tilžės akto 65 m. sukakties minėjimo programos vedėjas Algis Regis dėkoja dainininkei Aldonai Buntinaitėi ir akompaniatori pianistei Nijolei Kupštaitėi. Nuotr. C. Genučio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

Lietuvos Vyčių Vidurio Atlanto apygardos suvažiavimas buvo spalio 23 d. Aušros Vartų parapijoje New Yorke. Dalyvavo 15 kuopų ir daugiau kaip 120 delegatų. Pamaldas atlikė kun. Vyt. Palubinskas. Grojo Liudas Stukas ir giedojo jo vadovaujamas choras. Naujas 12 kuopos pirmininkas Petras Zupkus atidarė posėdį. Suvažiavimui vadovavo ilgametis apygardos pirm. Larry Janonis. Po pranešimų buvo perskaitytas Lietuvos Vyčių centro valdybos pirm. Loretos Stukienės laiškas, kuriame raginama 1984 m. paaukoti šv. Kazimiero garbei jo sukakties proga. Apie metinį suvažiavimą Philadelphijoje pranešimus padarė Bernice Aviža ir Jonas Tamašauskas. Sekmadienį susirinkime dar dalyvavo prel. Pranas Bulovas iš Mass-peth, N. Y. Išrinkta beveik ta pati valdyba, tik sekretorė — Adelė Daudzikas ir viešiesiems reikalams bei "Vyčio" korespondente — Dalia Bulviūtė. Oficialios dalies dar vaishosi 12 kuopos paruoštais užkandžiais.

— Prel. Ladas Tulaba iš Romos po Vatikano meno parodės atidarymo San Francisco, Calif., buvo atvykęs į Brooklyną, kur aplankė įvairias lietuviškas įstaigas, susitiko su kunigais, dirbančiais lietuvišką darbą, lankė ir savo pažįstamus.

džiai globojęs Vincas Paviliūnas, o taip pat jaunieji šokėjai ir visad honorarai atsiskaitanti dainininkė Aldona Buntinaitė IR.

METINIS ŠAKŲ KLUBO NARIŲ SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, lapkričio 26 d., pasitaikė blogas oras, lijo visą dieną, bet į klubo narių metinį susirinkimą atvyko nemažai žmonių. Jų tarpe šiuo kartu vyravo moterys, o vyrai sudarė aiškia mažumą. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. J. Jurkšaitis. Pradžioje liūdna žinia — mirė narė Dalė Ketvirtis. Pagerbta atstojojimu. Bet čia pat pranešė, kad įstojo kluban Marta Narkienė, kuri priimta plojimu. Tokiu būdu klubo narių skaičius lieka be pasikeitimu.

Praeituo susirinkimo protokolą perskaitė sekr. J. Vasiekvičius. Priimtas plojimu. Toliauėjo svarbiausias šio susirinkimo tikslas — išrinkti klubo valdybą. Ilgametis ir darbštusis pirmininkas J. Jurkšaitis atsisakė iš pareigų, nors ir buvo susirinkusių pakartotinai prašomas. Tokiu būdu teko ieškoti naujo. Siūlomi įvairūs kandidatai, bet šie dėl įvairių priežasčių vis atsisakė. Pagaliau bene pirmą kartą klubo gyvenime išrinkta pirmininke moteris, — Bronė Zengulienė! Žinoma, moterų balsais, nes jų buvo susirinkime daugumas. Taip šį kartą išėjo, kad ne šakiečiai išrinko pirmininką, bet šakietės — pirmininkė! Toliau vadovybė sudarinti buvo sklandžiau. Vicepirmininku išrinktas Pr. Sidarevičius, sekretoriumi — J. Vasiekvičius, išd. A. Liudžius, fin. sekret. J. Skama. Revizijos komisija liko: J. Tamulis, M. Morkaitienė, Pr. Mozūraitis.

Pranešimą padarė J. Jurkšaitis apie vykusius parengimus ir gautą pelną. Natūralu, kad čia prie pelno paskirstymo. Kiekvieną kartą šakiečiai paremia aukomis spaudą: "Drauga" ir kitus laikraščius ir radijo stotis. Lituanistinei katedrai paskirta 300 dol. Iš viso aukų išskirstyta 485 dol.

Susirinkimui pasibaigus nariai susėdo prie vaišių stalių. Ir čia buvo tęsiami pokaliai klubo veiklos temomis. Pr. Sidarevičius susirinkusių vardu padėkojo J. Jurkšaičiui už ilgametį ir sėkmingą klubui vadovavimą. J. Tamulis

ARGENTINOJE

Solistės ir gitaristės Adrianos Jocytės, buvusios "Miss Argentina", sutuoktuvės su Walter Cervetti buvo S. Sacramento bazilikoje Buenos Aires mieste. Sutuoktuves palaikino San Justo vyskupijos vyskupas Rodolfo Bufano. Jaunieji išvyko povestuvei kelionei į Rio de Janeiro, Brazilijoje. Jaunoji žada dalyvauti lietuvių gyvenime ir ateityje.

— Marija Širvytė - Santarionė suėjo 87 metų amžiaus. Buvo "Birutės" draugijos veikėja. Taip pat Senelių Židinio gyventojams ar rėmėjams suėjo brandaus amžiaus: Petronėlė Vinčauskienė — 82 m., Vincas Ratkus, kuris dabar yra ligoninėje — 80 m., Petras Jelinskas — 84 m., Karolis Markauskas — 84 m., Julija Skuraskaitė — 97 m., viena iš pirmųjų Senelių Židinio gyventojų ir tvarkytojų, Fridrika Koreikis — 85 m., nors dar dirba savo dirbtuvėje, Antanas ir Ona Kairiai — po 81 m., buvusi Lietuvių Centro veikėja Elena Ryselienė — 83 m. Visus juos pasveikino lietuvių visuomenės atstovai.

— A. a. Konstancija Petrauskaitė-Deveikienė Pipirienė, 77 metų amžiaus, mirė rugsėjo 26 d. Buvo kilusi iš Skirsnemunės, Jurbarko vls., Raseinių apskr. Argentinoje sukūrė šeimą su Kazimieru Deveikiu Pipiru (mirė 1981 m.). Anksčiau gyveno Avellanedeje, paskutiniu metu Martinez mieste, netoli Buenos Aires. Palaidota Olivos kapinėse. Likę trys dukterys dr. Elena su šeima, Alicija su šeima, Elvira Deveikytė ir sūnus Vincas su šeima, sesuo Maria Kisielienė su šeima, taip pat ok. Lietuvoje du broliai ir sesuo. JAV-bėse liko jos vyro brolis Stasys su žmona ir Vytautas su žmona.

CHICAGOS ŽINIOS

KULTŪRINĖ PROGRAMA

Chicago centriniuose bibliotekos rūmose, kur yra Kultūros centras, 78 E. Washington St., gruodžio mėnesį vyksta Indijos, Prancūzijos, Amerikos "tato" nuotraukų bei įvairių fotografų darbų parodos. Vidurdieniais, 12:15 val. būna koncertai, vakarais 5:30 būna įvairūs filmai.

VEŽIO SURADIMAS

Tyrimų centras Evanstone praneša apie naują būdą anksti surasti vežio ligą, pirmą negu ji išsivysčiusi. Tas atradimas gali surasti skiepus prieš vežį. Atradimas padarytas vadovaujant dr. G. F. Springer, Evanstone ligoninės imunochemijos tyrimų direktoriumi.

PAKEITIMAI POLICIJOJE

Chicagoje yra 108 tarnautojai vadovaujantys policijos postuose. Iš jų 87 gavo naujus paskyrimus: 29 paauskštinti, 28 pažeminti, o kiti gavo panašias tarnybas kaip anksčiau. Pervarkymus pravedė policijos vadas Fred Rice. Paauskštintimus gavo 3 ispanų kilmės, 13 baltųjų ir 13 juodųjų.

Advokatas GINTARAS P. GEPENAS

2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162

Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadienis ir vakaras
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.